

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
October 28, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, SPALIS — OCTOBER 28, 1997

Nr. 212

Didžiausią pavoju Lietuvai ir Lenkijai kelia „Karaliaučiaus tvirtovė“

Varšuva, spalio 25 d. (BNS) — „Strateginiu požiūriu toli į priekį išsikišusi karinė bazė didesne dalimi vaidina agresyvių vaidmenį. Nekeičia taip pat abejonių ir tai, kad kilus rimtam konfliktui, Rusijos kariuomenė privalės eiti per Lietuvą arba Lenkiją, arba per abi iš karto, kadangi priešingu atveju bazė bus sutriuškinta. Ir tai nepriklausomai nuo to ar šiame konflikte dalyvaus Lietuva ir Lenkija“, rašoma lenkų savaitraščio „Czas“ straipsnyje.

Pasak jo autoriaus Jacek Milewski, Karaliaučiaus sritis yra ypatingas regionas, kadangi imperijos kariuomenė išsidėsčiusi prie pat Lietuvos ir Lenkijos sienų. Jis tvirtina, kad niekas išskyrus Rusijos vadovus, nežino kokios karinės jėgos čia sutelktos. Manoma, kad Karaliaučiaus srityje yra nuo 150 iki 200,000 karių, oficialiais duomenimis čia yra 850 tankų, apie 1,000 šarvuotųjų, 460 vamzdžių artilerijos, bei raketos, galinčios nešti branduolinius užtaisus, labai didelis Rusijos karinis laivynas sutelktas Baltijos kariniame uoste. Lietuvos ir Rusijos prezidentų susitikime Vilniuje, Rusijos premjeras Viktor Cernomyrdin pareiškė baltams Ru-

sijos saugumo garantijas. „Ką reiškia tokios vienpusiškos garantijos žino kiekvienas. O galiausiai, nuo ko Rusija gins Lietuvos, Latvijos ir Estijos suverenumą? Nuo Lenkijos, Suomijos, Vokietijos arba imperialistinių JAV ketinimų?“, klausia savaitraštis.

Lenkų žurnalisto nuomone, „baltai gerai supranta šiuos pareiškimus, o į savo nepriklausomybę išsaugojimą žiūri labai rimtai“. Be to, kuo jie kalti, kad savo istorinėmis žemėmis atkerta Rusijai kelią į Baltijos jūrą?

„Reikšmingas šiuo atveju yra Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio politikos pasikeitimas. Nuo aštrios antilenkiškos retorikos Sąjūdžio laikais, pakeitė kursą į maksimalų suartėjimą su Lenkija. Tai būtent V. Landsbergio iniciatyva buvo įkurta dviejų valstybių tarparlamentinė asamblėja. Tai — didelė istorinė galimybė abiejų valstybių politikams“, rašo „Czas“.

Savaitraštis neatmeta galimybės, kad „Karaliaučiaus šmėkla“ atsirastų rusų diplomataų frazeologijoje. „Pralaimėję mūsų dėl Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos priėmimo į NATO, Rusija ryžtingai siekia išsaugoti paskutinį savo prieštiltį — Baltijos valstybes“.

Prasidėjo pasiruošimas „Baltic Challenge'98“ kariniams mokymams

Klaipėda, spalio 25 d. (BNS) — Tarptautinių mokymų „Baltic Challenge'98“ vadovai penktadienį uostamiestyje pasirašė pradinės mokymų planavimo konferencijos dokumentus.

Pagal mokymų vadovo pulkininko James Haynie (JAV) ir pulkininko Valdo Tutkaus (Lietuva) pasirašytus aktus, kitamet tarptautiniai mokymai „Baltic Challenge'98“ vyks Klaipėdos apskrityje.

Pirmą kartą Lietuvoje vykšiančiuose tarptautiniuose kariniuose mokymuose dalyvaus apie 2,000 karių iš 11 Europos

valstybių ir JAV. Mokymuose dalyvaus apie 650 Lietuvos karių iš visų kariuomenės padalinių.

Pulkininkas J. Haynie spaudos konferencijoje sakė, kad nors iki mokymų liko 265 dienos, jiems ruošiamasi jau dabar. Visą praėjusią savaitę mokymuose dalyvaujančių valstybių kariškiai dirbo darbo grupėse planuodami mokymų veiksmus, susipažino su vietoje.

JAV pulkininko teigimu, šiais mokymais bus siekiama bendradarbiavimo, abipusio supratimo ir pagarbos nuo žemiausio rango kariškių iki vadų iš visų 12 valstybių. Mokymų metu bus tikrinamas ir įvertinamas egzistuojančių organizacinių struktūrų ir techninių priemonių suderinamumas vykdamas taikos įgyvendinimo operacijas, bus praktikuojamas taikos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos operacijos.

Mokymai, vyksiantys 1998 metų liepos 16-25 dienomis, bus organizuojami trimis etapais. Inžineriniai junginiai tobulinsis mokymuose „Baltic Castle“, medicinos junginiai — „Medceur'98-2“.

Iš Lietuvos pusės mokymams vadovaujantis pulkininkas Valdas Tutkus pripažino, kad Lietuva neturi patirties organizuojant tokio lygio mokymus, todėl šie mokymai yra ypač svarbūs semiantis patirties iš NATO kelyje į šią tarptautinę organizaciją.

Mokymus finansuos JAV. Rusijos, Ukrainos ir Baltarusijos kariai mokymuose dalyvaus stebėtojų teisėmis.

Tradiciniai mokymai „Baltic Challenge“ šiemet vyko Estijoje. Paldiski, pernai —

Moskva, spalio 24 d. — Rusija su pirmuoju oficialiu vizitu atvyko Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas. Vladimiro Gulevičiaus (Elta) nuotr.: Rusijos prezidentas (kairėje) Boris Jelcin Kremliuje priėmė A. Brazauską.

Rusija siūlo Lietuvai „protektoratą“

Vilnius, spalio 27 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis nesismė vienareikšmiai įvertinti Rusijos prezidento Boris Jelcin pasiūlytą Lietuvai saugumo garantiją, užleides Vakarams pirmenybę tai padaryti.

„Jei Vakariai patvirtins, kad pareiškimais prisideda prie Lietuvos integracijos į Europos struktūras, vertinsiu ją išskirtinai teigiamai“, sakė V. Landsbergis spaudos konferencijoje pirmadienį, komentodamas Rusijos vadovo pareiškimą per Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko vizitą praėjusią savaitę.

Tačiau žurnalistas išdaliname Seimo pirmininko pareiškime sakoma, kad Maskvoje Lietuvai buvo pasiūlytas „beveik protektoratas“.

V. Landsbergio nuomone, dabar nuo Lietuvos priklausau, ar „protektorato statusas“ taps realybe, t.y., ar ji priims pasiūlymus atitinkama sutartimi ir pasiduos Rusijos globai.

Tačiau V. Landsbergis abejoja, „ar nors viena rimtesnė politinė jėga, nors vienas kan-

Lietuva bendradarbiaus su Sankt Peterburgu

Sankt Peterburgas, spalio 25 d. (BNS) — Rusijos ir Lietuvos tarpvyriausybėje bendradarbiavimo komisijoje susitarta įkurti specialią darbo grupę Lietuvos ir Sankt Peterburgo ryšiams plėtoti, spalio 25 d. paskelbė Rusijos vicemėnistras Valerij Serov, kuris kartu su Lietuvos užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu yra minėtos komisijos bendrapirmininkas, kalbėjo per Sankt Peterburge įvykusį Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko susitikimą su Sankt Peterburgo verslininkais.

Sankt Peterburgo gubernatoriaus Vladimirio Jakovlev pareiškė sveikinas tokios darbo grupės įkūrimo idėją. Jo teigimu, daugiausia dėmesio darbo grupė turėtų skirti bendradarbiavimui prekybos, turizmo ir aplinkos apsaugos srityse.

V. Jakovlev aukštai įvertino Lietuvos prekybininkų veiklos Latvijoje, Adazi vietovėje. Kitamet Lietuvoje vyksiantys mokymai užbaigs šių renginių ciklą.

didatas į prezidentus, išdrįstų tai atvirai įtraukti į savo rinkimų programą“.

Jis pabrėžė, kad tokio pobūdžio gynybines posovietines sąjungas draudžia ir Lietuvos konstitucija.

Drauge V. Landsbergis

Lietuvos bankui siūloma išleisti 500 litų vertės banknotą

Vilnius, spalio 27 d. (BNS) — Nepriklausomi Kanados specialistai rekomendavo Lietuvos bankui pradėti ruošti naują 500 litų vertės banknotą išleidimui, pirmadienį pranešė Lietuvos banko (LB) Kasos departamento direktorius Arūnas Dulys, žurnalistams parodęs naujusius 200 litų vertės banknotus.

Pasak LB pareigūno, Kanados žinovų vertinimu, 200 litų vertės banknotai į apyvartą turėtų būti išleisti dar 1996 metų pradžioje.

Specialistai iš Kanados konsultacinės bendrovės „Currency Advisory Group International“ buvo pakviesti į Lietuvą 1996 metų pabaigoje, o galutinės išvados pateikė

spaudos konferencijoje sakė įžvelgiąs Rusijos valią gerinti santykius su Lietuva.

Jis priminė, kad niekas nevaržo Rusijos vadovų paskelbti papildomus demokratinės valstybės įsipareigojimus ar draugiškus ketinimus: nepulti, nedelsiant parengti nelegalių emigrantų grąžinimo sutartį, atsisakyti dvigubų muitų“.

šiais metais.

Bendrovėje dirba nemažai buvusių Kanados centrinio banko darbuotojų.

„Pavėlavęs“ beveik dvejus metus, 200 litų vertės banknotus Lietuvos bankas ketina išleisti lapkričio viduryje, prieš tai išsamiai supažindinęs su jais visuomenę, bankus, teismo specialistus ir kitus vartotojus.

A. Dulys mano, jog naujieji 200 litų banknotai išstums iš apyvartos ne mažiau kaip 25 proc. 100 litų vertės banknotų, kurie dabar pagal vertę sudaro daugiau nei 70 proc. visų pinigų vertės, o pagal kiekį — apie 25 proc.

Be to, kiekvienas pinigas nuo jo išleidimo 1993 metais pakeitė savo vaidmenį, o itakos banknotų naudojimui turi ir nuo 1993-ųjų penkis kartus padidėjęs vidutinis darbo užmokestis.

* „Lietuvos ryto“ (10.25) žiniomis, šiomis dienomis į Lietuvą iš JAV kartu su kandidatu į Lietuvos prezidentus Valdu Adamkumi turėtų atvykti ir jo žmona Alma Adamkienė, kuri dienraščiui sakė: „Man visiškai nesvarbu — laimės jis ar pralaimės rinkimus. Jis liks toks, koks buvo. Svarbiausia, kad būtų sveikas, kad per daug neišsivotų savo energijos ir nebūtų pernelyg nusivylęs“. A. Adamkienė džiaugėsi, kad Lietuvoje rinkimų kampanijos yra labai trumpos ir tikisi, jog kandidatai niekam nespės įkyrėti. „Tai visiškai priešingybė sistemai Amerikoje, kur kampanijos tęsiasi beveik metus, jų metu kandidatai išsėmė, nebegali nieko nauja pasakyti, kartojasi“, sakė ji. Jai labai blogą įspūdį padarė kaltinimas Vytautui Landsbergiui dėl bendradarbiavimo, su KGB. „Man atrodo, jis neturint įrodymų ir faktų taip kalbėti yra žema.“ sakė A. Adamkienė. (Elta)

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Seulas. Jungtinės Valstijos ir Pietų Korėja pirmadienį pradėjo didžiausias metų karines pratybas, kurias smarkiai kritikavo Šiaurės Korėja. Kasmet vykstančiuose dviejų savaitių kariniuose manevruose dalyvauja didžioji dalis Pietų Korėjos pajėgų, kurias sudaro 650,000 karių, ir čia dislokuotas JAV personalas su 37,000 karių. JAV ir Pietų Korėjos kariniai pareigūnai sakė, kad apokymai, kurie rengiami nuo 1961 metų, yra tik gynybiniai, tačiau Šiaurės Korėjos vertinimu, tai — puolamieji manevrai, padėsiantys pasiruošti karui su komunistine valstybe.

Jeruzalė. Izraelio gynybos ministras Yitzhak Mordechai pirmadienį paragino Rusijos užsienio reikalų ministrą Jevgenij Primakov sustabdyti Iranui teikiamą pagalbą kuriant balistines raketas. „Rusija su Iranu turėjo ir turės gerus ekonominius bei politinius santykius, tačiau tai neturėtų duoti pagrindo prasimanymams, neva Rusija Iranui teikia raketas“, sakė J. Primakov. Pasak Y. Mordechai, Izraelis J. Primakov suteikė informacijos, patvirtinančios šiuos kaltinimus. „Aš tikiuosi, kad jis pasistengs sumąžinti, o gal net visai nutraukti Rusijos pagalbą Iranui kuriant ginklų sistemas“, sakė Izraelio gynybos ministras.

Haga. Jungtinių Tautų (JT) karo nusikaltėlių tribunolas Hagoje pirmadienį pareiškė, jog atmetė pasiūlymą paleisti serbų, įtariamų 1991 metais dalyvavusių šimtų kroatų žudynėse. Pasak tribunolo, 1991 lapkričio mėnesį serbų nereguliariosios kariuomenės bei Jugoslavijos liaudies armijos dalys iš vietos ligoninės išvarė apie 260 kroatų, juos sušaudė ir palaidojo bendrame kape. Hagos tribunolas sušaukė 20 įtariamųjų, tačiau daugiau nei 50 dar tebėra laisvėje.

Ankara. Šiaurės Irako kurdai pirmadienį pranešė apie nakį vykusį susirėmimą su kita kurdų grupe. Nesutariančių kurdų grupuočių tarpusavio kovos tęsiasi jau trečia diena po pailgų pabaigos. Jungtinės Tautos (JT) pranešė, kad penktadienį paliaubas nutraukusios kovos trukdo JT humanitarinių tarnybų darbui regione.

Minskas. JAV vyriausybė tarpvalstybio bendradarbiavimo su Baltarusija perspektyvas sieja su žmogaus teisių laikymusi respublikoje. Tai pareiškė JAV ambasadorius Baltarusijoje Daniel Spakhard, pirmadienį kalbedamas per valstybinę televiziją. Pasak jo, „šiandien Baltarusijoje šioje srityje yra tam tikrų sunkumų, ir tai trukdo plėtoti tarpvalstybinius ryšius“. Diplomatas pabrėžė, kad „baltarusiams nereikėtų JAV laikyti kažkokių priešų“. „JAV nejučia priešikūniam nei Baltarusijos žmonėms, nei jos vyriausybei“, pažymėjo D. Spakhard.

Varšuva. Šeši JAV Centrinės žvalgybos valdybos (CIA) darbuotojai praėjusį šeštadienį susitiko kolegoms Lenkijoje, pirmadienį rašo Lenkijos spauda. Nors susitikimas buvo slaptas, apie jį pranešė visi pagrindiniai lenkų dienraščiai. Pasak pranešimų, į Lenkiją atvyko JAV žvalgybininkai, kuriuos pirmoji 7 metų iš karo sukūrio Irake išgelbėjo lenkai. Tai buvo pirmoji bendra abiejų valstybių specialiųjų tarnybų akcija. CIA kreipėsi į tuometinį Lenkijos Vidaus reikalų ministrą Krzysztof Kozłowski, prašydamą padėti išvežti amerikiečių žvalgus. Lenkijoje buvo sudaryta speciali patyrusių karininkų grupė, kuriai vadovavo generolas Gromoslaw Czempinski, kuris davė interviu lenkų televizijai. Pasak jo, išgelbėti amerikiečius padėjo civiliai asmenys — lenkų firmų Irake darbuotojai.

Vašingtonas. Kinija pažadėjo atsisakyti bendradarbiavimo su Iranu kuriant ir plėtojant branduolinius technologijas. Dienraštis „Washington Post“ šeštadienį pranešė, jog susitarimą pavyko pasiekti praėjusį trečiadienį, Kinijos prezidento vizito į JAV išvakarėse. Manoma, kad JAV prezidentas Bill Clinton kitą savaitę galės patvirtinti, jog Kinija nepadaeda kitoms valstybėms įsigyti branduolinių ginklų ir todėl gali pagal Taikaus branduolinio bendradarbiavimo aktą pirkti JAV pagamintus branduolinius reaktorius. Kol kas tikimasi, jog Kinija pasisąžindė nebendradarbiauti su Iranu kitą savaitę pateikęs raštu.

Varšuva. Sekmadienį vienas iš Solidarumo rinkimų bloke dalyvaujančių katalikų kunigų, Henryk Jankowski, pareiškė, jog žydams negalima leisti dirbti naujai sudaromose valstybės vyriausybėje. Šį pareiškimą jis akivaizdžiai taikė disidentinio judėjimo veteranui, žydų kilmės Bronislaw Geremek, kuris siūlomas kandidatu į užsienio reikalų ministro postą. Gdanskio arkivyskupas Tadeusz Gocłowski pasmerkė tokius kunigo pareiškimus, sakdamas, jog kategoriškai atsiriboją nuo savo pavaldinio propaguojamų minčių.

Briuselis. Lenkija, Vengrija ir Čekija, besiderančios dėl prisijungimo prie NATO, buvo supažindintos su numatomais trijų valstybių finansiniais inaisais į sąjungos biudžetą, pranešė NATO pareigūnai. Lenkijai buvo pasiūlyta, kad jos indelis į bendrą NATO biudžetą sudarytų 2.48 proc., Čekijos — 0.9 proc., o Vengrijos — 0.65 proc. sąjungos biudžeto dalies. NATO biudžeto apimtis — apie 1.8 mlrd. dolerių; Lenkijos inasas turėtų siekti apie 45 mln. dol., Čekijos — 16 mln. dol., Vengrijos — 11.7 mln. dolerių.

* Nuo spalio 27 d. bankas „Hermis“ pradėjo platinti naują „Visa Gold“ mokėjimo kortelę. Metinis mokėstis už naudojimąsi „Visa Gold“ kortele — 120 dolerių. „Hermis“ — pirmasis bankas Lietuvoje, išleidęs šią kortelę. Bankas dabar platina ir trijų rūšių „American Express“ kortelės. (BNS)

KALENDORIUS

Spalio 28 d.: Šv. Simonas ir Judas (Tadas), apaštalai. Gaudrimas, Vikis. 1793 m. gime istorikas Simonas Daukantas. 1939 m. Lietuvos kariuomenė įžygioja į Vilnių. Spalio 29 d.: 30 eilinis sekmadienis. Narcizas, Ermelinda, Gelgaudas, Žemaitė.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

BROKOLIŲ DAIGAI — VĖŽIO SPRANDO NUSUKĖJAI

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Jau seniai medicinos žinoma, kad kopūstinės daržovės: patys kopūstai, brisvelio galvutės, kalafiorai ir brokoliai suka sprandą vėžiui. O lietuvių tėvynėje buvęs beveik kasdieninis kopūstinis valgis irgi retino vėžio susirgimus.

Dabar dar geresnę naujieną, kovojant su vėžiu, paskelbė Baltimorėje, garsiojo Johns Hopkins universiteto su vėžiu kovojančios — molekulinės farmakologijos laboratorijos direktorius dr. Paul Talalay. Jis su savo talkininkais atlikus tyrimus paskelbė šių metų moksliniame žurnale „The Proceedings of the National Academy of Sciences“ (1997; 94:10367—10372).

Kad padėtų amerikiečiams maitintis mišriu, gerai balansuotu ir nuo vėžio apsaugančiu, maistu, buvo tris dešimtys daiginami ir ties jų daigai tiriami. Tyrinėtojai manė, kad tie daigai yra nuo vėžio stipresni sargai — chemoprotektoriai, negu subrendę brokoliai ar kitos kopūstinės daržovės. Kol kas savais tyrimais jie dar nepalygino priešvėžinės veiklos stiprumo tų daigų su subrendusiomis kopūstinėmis daržovėmis. Brokolių daigų skonis ir pavidalas yra panašus alfalfa daigams.

Buvo tiriamos diurnės. Vienas maitino 5 dienas brokolių ir sušaldytais brokolių daigais, o kitą žiurkių grupę reguliariu maistu. Tada tas vienas žiurkės apkretė vėžį sukliant medžiaga dimethylbenzanthracene. Ir štai kas atsitiko. Tos žiurkės, kurios edė

brokolių daigų turintį maistą, turėjo mažesnę pavojų sirgti augliais — vėžiais ir jie pas jas mažesni atsirado, lėčiau augo. Tie tyrimai nurodė, kad brokolių daigai (sprouts) turėjo nuo 20 iki 50 kartų daugiau nuo vėžio saugančio chemikalo phytochemical glucoraphanin negu subrendę brokoliai. Šis chemikalas neutralizuoja vėžį sukliant medžiagas pirm negu jos suardo gyvybiškai svarbią medžiagą DNA.

Kol kas rinkoje nėra brokolių daigų, bet tyrinėtojai ryžtasi juos parūpinti daigu pavidalu ar jų miltelių kapsulėmis.

Bostono universitete dirbęs antioksidantų laboratorijos vedėjas Jeffrey B. Blumberg, Ph.D. sako, jog tų tyrinėtojų darbas yra tuomi svarbus, kad jie nurodė brokolių augimo ciklą, kuriame tie prieš vėžį chemikalai yra stipriausi. O Amerikos kovai su vėžiu draugijos atstovas dr. Michael Thum tvirtina, kad labai sudėtingas darbas yra iš vaisių ir daržovių išskirti prieš vėžį veikiantį medžiagų, o šis apie brokolių priešvėžinės veiklos susekimas yra labai naudingas.

Mums belieka ir toliau nuo vėžio gintis — su kopūstinėmis daržovėmis gardžuotis, nepamirštant nesinuodyti kofeinu, nikotinu, alkoholiu ir tinginyse bei turimų negalių netvarkymu, o tėvynės gelbėjime neapsileiskime tuštinti savas kišenes, idant būtų Vytautas Landsbergis ir tolimesnis Lietuvos gelbėtojas. Sekmės.

BŪTINAS IR POILSIS

Neretai per radiją ir televiziją galima išgirsti: „reguliarai mankštintis yra būtina“ arba „rūpinkitės savo laikysena“. Tačiau šios rekomendacijos dažnai praleidžiamos pro ausis. Manau, niekas nepaprieštaraus teiginiui, jog daugeliu „civilizacinių“ ligų susergame vien dėl to, kad tingime kas dieną mankštintis, kontroliuoti savo laikyseną ir kt. Neretai ligų priežastis — sėdimas darbas, kurį dirba nemaža dalis žmonių.

Žmogui sėdint, kraujas susitvenkia mažajame dubenyje. Jis tampa kraujagyslių sienelės, jos plečiasi. Neretai pastebimas kraujagyslių išsiplėtimas prie išeinamosios angos. Išsivysto hemorojus (mazginis tiesiosios žarnos venų išsiplėtimas). Tai dažniausiai pasitaikantis pasitaikimas nuo sėdimos darbo.

Dirbančius sėdimą darbą, pasak docento Antano Daškevičiaus, neretai persekioja stuburo ligos. Juk tokie žmonės ilgai priversti išbūti nekeisdami padėties (dirba prie rašomojo stalo palenkę liemenį ir galvą arba palinkę ir priekį su išstomomis rankomis). Taigi dirbančių sėdimą darbą stuburas per daug apkrautas, spaudžiami tarpšlanksteliniai diskai, trinka kraujo apytaka, greičiau vystosi osteochondrozė (kaulo ir kremzlės degeneracinio pobūdžio liga).

Siekiant išvengti vienokios ar kitokios ligos, svarbu žinoti, jog dirbant tokį darbą būtina daryti pertraukėles. Tarkim, stuburas geriausiai pailsi, atsipalaiduoja 10-15 minučių pagulėjus. Taip išsintys pagerėja kraujotaka — išsi-

sklaido mažajame dubenyje susikaupęs kraujas ir kt. Aišku, tokiam poilsiui nedaroje darbuotoje yra sudarytos sąlygos. Tad nors sugrįžę iš darbo pasirūpinkite savimi. Neskubėkite tuoj pat prie puodų arba skaityti laikraščius. Patogiai atsigulkite ant lovos arba grindų, atpalaiduokite raumenis, užsimerkiolietui savo laikyseną ir kt. Neretai ligų priežastis — sėdimas darbas, kurį dirba nemaža dalis žmonių.

Dirbantiems sėdimą darbą patartinos specialios kėdės su neaukšta, palinkusia ir priekinė sėdynė ir stuburo linkio vietoje truputį išlenktu atlošu. Neturint tokios kėdės galima prie paprastos kėdės atlošio iš vidaus prišiti nedidelę pagalvėlę.

Nepraskite sėdėti susikūrinę, įtraukę arba nuleidę galvą, nes plaučiai tuomet esti suspausti, mažiau įkvepiama oro. Organizmui trūksta deguonies, raumenys „dūsta“, vargsta nugaros raumenys. Neretai dėl tokios laikysenos ima skaudėti galvą. Kontroliuokite save!

— Ne mažiau svarbu taisyklai ir sveikai maitintis. „Sėdimų“ profesijų žmonės mažai juda, mažai sunaudoja energijos, ir gautas su maistu energijos kiekis virsta riebalais. Taip nutinka. Per didelis kūno svoris nuvargina raumenis, pažeidžia sąnarius, padidina kraujospūdį ir sunkina širdies darbą. Būtina reguliuoti mitybą. Žvilgtelkietui ir sveikoms žilybės piramidę. Jos pagrindą sudaro grūdų produktai: duona, įvairių pagulėjus. Taip išsintys pagerėja kraujotaka — išsi-

vis, kiaušiniai, pieno produktai — trečioje piramidės pakopoje. Piramidės smaigalyje — riebalai, cukrus. Blogiausia, kad Lietuvos gyventojai maitinasi neįvairiu maistu. Daržovės neretai vartoja tik virtas, jas paskanindami girtinais, majonezu. Žalių daržovių mėsainis su aliejumi — pamirštas maistas, — teigė docentas Anantas Daškevičius. Neuzmirškite tiesos, kad tarp persivalgymo ir sveikios mitybos — ištisa bedugnė! Taigi sveikai maitinkites, išsėkite ir būkite sveiki. „Sveikata“, 1997, Nr. 10/175

Kernavės bažnyčios gotika vasaros dangaus mėlynėn sminga...

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

VILNIAUS KUNIGŲ SEMINARIJA PRADĖJO NAUJUOSIUS MOKSLO METUS

Šiemet į Vilniaus kunigų seminariją priimti 8 kandidatai (iš 15), iš kurių du yra lenkų tautybės, o kiti — lietuviai. Atranką sąlygojo kandidatų dvasinė branda, taip pat tinkamas lietuvių kalbos mokėjimas, bendras išsilavinimas. Naujų studentų amžius — nuo 18 iki 40 metų. Kai kurie jau įgiję aukštąjį išsilavinimą. Prieš studijų pradžią klierikai dalyvavo Vilniaus Trinapolio rekollekcijų namuose vykusiame parengiamajame stovykloje, kur, vadovaujami savo dvasios tėvų ir naujojo rektoriaus, klausė įvairių paskaitų, atliko dvasinę praktiką. Naujasis seminarijos rektorius kun. H. F. Fischeris sakė, kad šiemet studijų programa papildys homiletika, retorika, meno istorija, sociologija ir kt. Pasak kun. H.F. Fischerio, studijas seminarijoje bus mėginama įteisinti kaip aukštąjį mokslą, kurio diplomą pripažinti valstybė, sykiu bus tariamasi dėl klierikų socialinių garantijų, draudimo.

Su naujoju Vilniaus seminarijos rektoriumi kun. Hansu Friedrichu Fischeriu kalbėjosi „Bažnyčios žinių“ korespondentė Jūratė Kuodytė.

— **Kiek laiko jau trunka Jūsų ryšys su Bažnyčia Lietuvoje?**
— Pirmą kartą Lietuvoje lankiausi 1972 metais, bet tuomet dar nebuvo tokio, koks yra dabar, kontakto su Bažnyčios ir meno žmonėmis, su kuriais aš bendrauju. Tikras ryšys užsimezgė 1976 m., kai susipažinau su kun. J. Laurišu, padariusiu man didelį įspūdį. Lietuvoje yra žmonių, kurie net patys nežino, kiek jie prisidėjo, kad tapu kuniais.

— **Kokias reformas numatote būsimų kunigų studijų programoje?**
— Programoje labai trūko retorikos, homiletikos, meno istorijos, sociologijos. Juk, pavyzdžiui, homiletika yra kunigo duona. Jis turi skelbti Evangeliją ir privalo išmanyti, kaip tai geriau atlikti.
— **Ar programa keisite pagal Vokietijos kunigų seminarijos modelį?**
— Nebūtina. Čia yra Lietuva, ir aš galbūt labiau žvelgčiau iš Rytų Vokietijos taško, nes ne viskas, kas iš Vakarų, yra išganinga. Reikia atsizvelgti į Lietuvos situaciją.

— **Kas Jus nuvylė ir kas patenkino esamoje seminarijos tvarkoje?**
— Nuvylė punktualumo stoka. Tai pasakytina ne tik apie klierikus, bet ir dėstytojus, net kunigus. Man sunku praprasti prie kitų vėlavimo. Labai patiko Trinapolio rekollekcijų namai. Čia sukurta žviesnė nuotaiką, kurią šiuose namuose rugpjūčio pabaigoje patyrė parengiamajame stovykloje dalyvavę naujokai, linkėčiau išgyventi visiems.

— **Šiuo metu seminarijos dvasinė ir administracinė vadovybė yra užsienietiška. Baiminamasi, jog tai nėra sveikintinas reiškinys.**
— Mūsų Bažnyčia yra visuotinė — ne vokiška, ne lietuviška ir ne lenkiška. Toks negatyvus mąstymas, kai manoma, kad lietuviai ir lenkai turi būti katalikai, vokiečiai — evangelikai, rusai —

staciatikiai, gali lemti tai, kad matome Rusijoje, kur įstatymiškai pripažįstama tik viena religija. Dievas nėra nei lenkas, nei vokiečis, nei rusas — Dievas yra Dievas. Privalome sukurti vieną didelę Dievo vaikų šeimą.

— **O dvasinio auklėjimo prasme? Seminarijos dvasios tėvas — Šv. Jono kongregacijos vienuolis, o Jūs priklausote Šv. Pilypo Nerio oratorijai.**

— Aš manau, kad tai nesukelia jokių problemų. Labai gerai, kad klierikai turi galimybę susipažinti su įvairiais keliais. Mano manymu, dirbti su būsimais kunigais pratinga skirti įvairių orientacijų žmones.

— **Ar atsizvelgsite į tautybę skirdamas klierikus praktikai ir parapijas?**

— Klierikai lietuviai turi lankyti lenkų kalbos pamokas, o lenkai — lietuvių. Visi parašė pareiškimus, kokieje parapijoje norėtų tarnauti. Tačiau kiekvienas turėtų jausti atsakomybę, kad jų pagalba reikalinga daugeliui toli nuo Vilniaus esančių parapijų. Aš ir pats prašiau Jo Ekselencijos, kad paskirtų mane į parapiją, kur galėčiau pritaikyti ir lenkų, ir lietuvių kalbą. Kiekvieną sekmadienį vykstu į Bezdonis. Man labai patinka ir jų bažnytelė, ir parapija.

— **Ar numatytos klierikų praktikos mokyklos programa ir atsiskaitymo formos?**
— Čia egzistuoja problema. Jei yra katechetinė praktika, turi būti ir vadovai, kad klierikai ne tik dirbtų su mokiniais, bet ir aiškintųsi, kas pamokų buvo gerai, kas blogai ir kodėl. Antraip bus kartojamos tos patios klaidos. Kita vertus, kai kurios mokyklos norėtų 12 ar net 13 pamokų, bet jei mes tai vadiname katechetine praktika, klierikai gali turėti ne daugiau kaip 4 pamokas.

— **Ar ketinate siūsti klierikus studijuoti į užsienį?**
— Penki jau studijuoja. Arkivyskupas protingai daro, siūsdamas klierikus į skirtingas valstybes. Taip jie turi galimybę susipažinti su įvairiomis teologinėmis mokyklomis. Iš įvairių universitetų, aukštųjų mokyklų yra pasiūlymų klierikų studijoms skirti stipendijas. Manau, kad ir ateityje jie galės vaziuoti mokytis svetur.

— **Ar jau turite bičiulių kunigų iš Lietuvos?**
— Kol kas esu labai užimtas administraciniais reikalais. Turiu daug draugų menininkų, tuo tarpu kunigų — maziau, tačiau yra keletas, su kuriais bendrauju artimiau.

— **Dėkojame už pokalbį.**
— „Bažnyčios žinios“, 1997, Nr. 18

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiuočiame. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenerata yra mokama iš anksto

	metams	½ metu	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant Lietuva:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūria. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

**STOJAMIEJI
EGZAMINAI I
KATECHETŲ MOKYKLA**

Rugsėjo 11 d. Kauno arkivyskupijos Katechetikos centre vyko stojamieji egzaminai į Kauno arkivyskupijos aukštesniąją neakivaizdinę katechetų mokyklą. Pasak Katechetikos centro vadovės V. Maknaukaitės, į šią mokyklą priimti 29 asmenys, iš kurių septyni, jau prieš keletą metų baigę katechetų kursus, panorę pagilinti savo žinias. Iš maždaug 300 katechetų, šiais metais metais dėsantųjų, tikys Kauno arkivyskupijos mokyklose, 102 yra šios mokyklos auklėtiniai, 82 dar čia studijuoja, 9 baigę aukštąsias teologijos studijas, 11 studijuoja VDU Teologijos fakultete, kiti yra baigę katechetikos kursus ir dirba pradinėse klasėse.

Mokslo metai pradėti Kauno arkikatedroje, kur šv. Mišias rugsėjo 20 d. aukėjo šios mokyklos direktorius kun. dr. V. S. Vaičiūnas, OFS, ir kun. doc. R. Kaunietis. Per pamokslą kun. dr. V. S. Vaičiūnas akino visus būti vertus savo pašaukimu, semtis žinių ir nebijant sunkumų tarnauti Bažnyčiai. Po šv. Mišių kun. dr. V. S. Vaičiūnas, OFS, supažindino su mokyklos naujovėmis. Nuo šių metų mokykla priklausys Lietuvos Švietimo ministerijai, paskaitos vyks kartą per mėnesį penktadieniais ir šeštadieniais po 8 valandas. Pildomai bus dėstomos naujos disciplinos: informatika, užsienio kalba, pedagogikos istorija, padaugės psichologinių disciplinų. Paskaitos vyks Kauno arkivyskupijos Katechetikos ir Evangelizacijos centruose.

BŽ, 1997, Nr. 18

**PIRMASIS PROGRAMOS
„RENEW“ MOKYMAS**

Rugsėjo 22-23 d. Kauno evangelizacijos centre vyko pirmasis „Renew“ programos mokymas „Tikintiojo žmogaus atsiliepiamas į Dievo kvietimą“, kuriame dalyvavo 55 kunigai, vienuolės ir pasauliečiai. Mokytojai vadovavo ses. Cecilija King ir ses. Maureen Colleary (JAV). Anot „Renew“ programos koordinatorės Lietuvoje ses. Ignės Marijošūtės, programos dalyviai savo vyskupijoje bandys burti žmones prižadinti parapiinei veiklai ir prisidėti prie parapijiečių dvasinio augimo.

BŽ, 1997, Nr. 18

• **Zarasai. Rugsėjo 15 dieną Zarasuose vyko didieji Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų atleidai.** Dekano kun. Vidas J. Nemickas, M.D. KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS 7722 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60652 Kab. tel. 773-471-3300

• **DR. JOVITA KERELIS** DANTŲ GYDYTOJA 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 598-8101 Valandos pagal susitarimą

• **ARAS ŽIJOBA, M.D. INDRĖ RUDAITIS, O.D.** AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA 1020 E. Ogden Ave., Suite 310 Naperville, IL 60563 Tel. (630) 527-0090 3825 Highland Ave., Tower 1, Suite 3C Downers Grove, IL 60515 Tel. (630) 435-0120

• **DR. ZBUTE ZAPARACKAS DR. PAUL KNEPPER** AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA 106 E. Superior, Suite 402 Valandos pagal susitarimą Tel. 312-337-1285

• **LINAS SIDRYS, M.D.** Akijų ligos / Chirurgija 9830 S. Ridgeland Ave. Chicago Ridge, IL 60415 Tel. 708-636-8622 4149 W. 63rd St. Tel. 773-738-7708

• **EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.** 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Pirmas apyt. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už priėmimą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliskai) Tel. 708-422-8260

• **DR. L. PETREIKIS** DANTŲ GYDYTOJA 9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL. 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055 Valandos pagal susitarimą

• **DR. A.B. GLEVECKAS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS 3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101 Valandos pagal susitarimą Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p. treč. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p. penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

• **EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.** Specialybe - Vidaus ligų gydytojas Kalbame lietuviškai 6187 S. Archer Ave. (prie Austin) Tel. 773-585-7755 Valandos pagal susitarimą

Vytauto Kapočiaus ir Zarasų mero iniciatyva Zarasų rajone buvo paskelbta nedarbo diena. Atlaiduose dalyvavo aštuoni kunigai, diakonas ir klierikas, daug tikintųjų. Netilpusiems bažnyčioje šv. Mišios buvo aukojamos šventoriuje. Pamokslus sakė kun. Stanislovas Krumpiauskas ir kun. Sauridinis Bažnyčios choros ir choras „Canticum“. Po Sumos šventės tęsėsi mieste. Žmonės dainavo ir šoko laudies šokius. Vakare šv. Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė kun. jubil. Leonardas Musteikis iš Floridos (JAV).

ŠVIETIMAS IR MOKSLAS — LIETUVOS ATEITIS

ZIGMAS ZINKEVIČIUS

Dr. Zigmantas Zinkevičius

Kokį išauginsime ir išmoksime jaunimą, tokia bus Lietuva. Dėl to, rodos, netenka abejoti. Dabar švietimo ir mokslo padėtis Lietuvoje labai sunki. Esame kryžkelėje. Nuo sovietinės švietimo sistemos pereiname prie laisvos, kuri turi būti paremta pasauline patirtimi, krikščionišbės ir lietuvių tautiniais idealais. Turime žymiųjų mūsų pedagogikos strategų, kuriems vadovavo prof. Meilė Lukšienė, pastangomis sukurtą švietimo koncepciją. Aiškėja mokslo pertvarkos pagrindai. Siekiame jų įgyvendinimo. Tai sunkus ir sudėtingas darbas. 1996 m. pabaigoje, sutikdamas būti švietimo ir mokslo ministru (dėl to teko nutraukti mokslinį darbą, be ko kito, nebaigti dviejų monografijų), sau keliau du svarbiausius uždavinius: 1. išmokyti Pietryčių Lietuvos jaunimą valstybinės kalbos ir 2. Lietuvos mokyklą padaryti lietuvišką savo dvasia.

Pirmąjį uždavinį, nepaisant lenkų ekstremistų sukeltą propagandinio triukšmo (paremto melu), vykdyti sekasi gerai. Talkina Vilniaus apskrities administracija ir visuomeninės organizacijos. Lietuviškų mokyklų įsteigėme net daugiau, negu planavau: visur ten, kur tėvai raštu tokių mokyklų pageidavo. Tuo būdu mano siekiamą sudaryti sąlygas mokyti valstybine kalba visiems, kas to nori, pamazu tampa realybe. Iš esmės pasikeitė kitataučių tėvų požiūris į valstybinę kalbą, jos mokymąsi. Lietuvių kalba Pietryčių Lietuvoje jau ne tik neboikotuojama, bet norima ją išmokyti, ypač vaikams išmokyti. Nebejauciamas ir mokytojų trūkumas. Į naujai steigiamas mokyklas noriai vyksta mokytojai iš kitų regionų, šiemet net buvo daroma jų atranka. Lenkiškos mo-

kyklos, pajutusios lietuviškų mokyklų konkurenciją, gerokai „pasitempė“: lietuvių kalbą įvedė nuo pirmų klasių. Tai dešimteropai paspartina lietuvių kalbos mokymąsi. Jeigu visa tai nebus sustabdyta, po kokių ketverių-penkerių metų Pietryčių Lietuvos jaunimas mokės valstybinę kalbą.

Nepalyginti sunkiau man siekti antrojo tikslo — padaryti mokyklą (visoje Lietuvoje) savo dvasia lietuvišką, kad ji ugdytų sąmoningus valstybės piliečius, gimtojo krašto patriotus. Sunkumų šaknis glūdi praeities palikime. Skirtingai nuo padėties kaimynų šalyse, Lietuvoje paskutiniuosius okupacijos dešimtmečius komunistų partija buvo tapusi gana lietuviška, joje vyravo lietuviai. Ši aplinkybė labai pravertė Atgimimo metu, tačiau dabar buvę bolševikai ir šiaip sovietų ideologijos paveikti žmonės tapo rimta kliūtis pertvarkant švietimą, kaip ir apskritai visą mūsų gyvenimą. Negalėdami viešai propaguoti bolševizmo, daugelis buvusių komunistų „išpažįsta“ širdžiai artimesnį kosmopolitizmą. Ši „liga“ ypač išplito įtakinguose intelektualų sluoksniuose (ir tarp buvusių „karjeros bolševikų“), išsikeriojo visų pakopų mokyklose. Ji populiarė net nepritarusių sovietinei santvarkai žmonių sluoksniuose, kovojusių su bolševizmu, kurie šiandien labai aktyviai reikišiai. Iš čia tokių sąvokų, kaip Tėvynės meilė, vengimas mokykloje (kurį laiką buvo ryškūs oficialiuose dokumentuose), valstybės švenčių ir minėtinių sukakčių ignoravimas ir pan.

Nuo pat pirmųjų buvimo ministru dienų jutau didelį spaudimą iš tokios ideologijos atstovų ir jai prijauciančių pusės. Dėl to kilo nemaža užsiuolimų spaudoje, kurie iki šiol nesiliauja. Prisiėdę, žinoma, ir įvairios kitos priežastys, tarp kurių ne paskutinę vietą užėmė asmeninės ambicijos žmonių, šiaip jau tolimų bolševizmo ideologai.

Spaudos vaidmuo mūsų gyvenime labai didelis ir jos negalima nevertinti. Kritika padeda šalinti trūkumus, bet tik tuo atveju, kai rašoma teisiškai, kai rašantysis stengiasi dalyką iširti, o ne remiasi gandai. Ypač naudinga tokia kritika, kuria siekiama pažangos tikslų: tuomet atkreipiamas dėmesys į klaidas, veiklos netobulumus, jie, keliama aiškėn, ieškoma pašalinimo būdų. Dirbant juk kiekvienam žmogui klaidos būna neišvengiamos. Neklaudingų nėra. Be

abejo, ir mano vienur kitur klystama. Jau dabar aišku, kad per daug pasitikėjau kai kuriais švietimo darbuotojais, kurie vėliau slapta trukdė man dirbti. Mokyklose šalia gerų, pasišventusių vadovų yra nemaža ir piktavalių. Pastarųjų pasizadėjimais „daugiau taip nedarysiu“ ne kartą teko nusivilti. Reikėjo tokius ryžtingiau šalinti. Gyveni žmogus ir mokaisi.

Deja, prieš mane dažnai būna nukreipiama anaipol ne geranoriška, bet visai kitokia kritika. Jos pagrindiniai bruožai — ignoravimas, tuščia Ministerijoje daroma, tuščia žodis dedamų pastangų neigimas, kritikavimas išsigalvotų (man nebūdingų) nuostatų arba jų iškraipymas, neveniant neteisėbės sakymo. Tokių užsiuolimų „metodika“ labai paprasta. Ištraukiamas iš mano pasisakymų konteksto koks žodis ar posakis, jis savaip interpretuojamas ir iš to kuriami ištisi „traktatai“. Antai mano mintis (iš esmės teisinga), kad LDDP valdant švietimo reforma buvo kažkiek įstrigusi, tapo tiek išpūsta, jog atsirado nemaža „studija“. Arba vėl. Kartą paviriau prieškarinę mokyklą dėl joje vyravusios pilietinės patriotinės dvasios, ir po to tuoj pasirodė straipsnis apie tariamą mano „senamadiškumą“. Tokias mintis su pasigardžavimu platinu „laisvoji“ spauda. Taip buvo formuojamas, tariant sportininkų žodžiais, „smūgiavimas į vienus vartus“. Tokia kritika, žinoma, labiau primena šmeižtą.

Į ją ilgą laiką nereagavau. Neturėjau tam ir laiko, be to, nesinorėjo akcentuoti ir gilinti nesutarimų. Man atrodė, kad akydas skaitytojas pats supras „kur šuo pakastas“. Bet kantrumui yra ribos. Ateityje teks, atsitraukus nuo darbo, retkarčiais imtis plunksnos ir kelti aikštėn spaudoje pasirodancius prasimanytus teigimus ir tikrovės neatitinkančius apibendrinimus. Jų yra gana apstu. Imkime kad ir rugsėjo 19 d. „Lietuvos ryto“ redakcijos skiltį „Laiko ženklai“. Ten, pavyzdžiui, rašoma: „Jau kelerius metus įgyvendinama ir nemažą pagreitį įgavusi švietimo reforma, atėjus naujam ministru Z. Zinkevičiui ir ypač buvusiai viceministrei J. Baltūnienei (...) pradėta orientuoti kita kryptimi“. Kokia kita kryptimi? Juk laikomės tos pačios švietimo koncepcijos, tą pačių bendrųjų programų, kuriama iš esmės ta pati tautinė mokykla, nuo kurios buvo nutolta LDDP valdymo metais. Apie tariamą kitokią „orientavimą“ gali kalbėti tik piktavalių žmonių platinamų gandų prisiklausęs asmuo. Argi ir LDDP valdant švietimo re-

forma buvo normaliai „įgyvendinama“, juo labiau įgauti „pagreitį“?

Toliau rašoma: „Vienas po kito nuo švietimo pertvarkos reikalų buvo nušalinti jos iniciatoriai. Iš kompetentingų specialistų sudaryta Lietuvos švietimo taryba užsimita pakeisti visuomeninių organizacijų atstovų forumu, fasadiniu, jokios realios įtakos neturinčiu dariniu“. Argi taip? Naujai sudarytos švietimo tarybos pirmininkas Darius Kuolys pats atsistatydino, niekas jo nešalino. Jis tai padarė protestuodamas prieš dviejų Tarybos narių nušalinimą. Betgi šie buvo nušalinti todėl, kad išvėlė finansines machinacijas, patraukti į teismą, bylinėjosi. Juos nušalinti reikalavimai buvo gauti iš Seimo, rajono vadovybės, reikalavo spauda ir visuomenės opinija. Abu buvo pakeisti anaipol ne visuomeninių organizacijų atstovais, bet pedagogais profesionalais. Apie tariamą užsimitą pakeisti Tarybą visuomeninių organizacijų forumu negali būti ir kalbos, tai rašančiojo „išradimas“. Iš tikrųjų tik svarstomi pedagogų specialistų atstovavimo švietimo taryboje principai. Niekas nepaneigs, jog būtų gerai, kad Taryba atspindėtų visus pedagogų sluoksnius, o ne vieną kurią grupuotę, „šaudančią į vienus vartus“. Tiesa visuomet išryškėja diskusijoje, o ne „nuleidžiama iš viršaus“.

Straiptinio penktoje ir šeštojoje pastraipose kalbama

apie vadovėlius, esą „nutarta patikrinti netgi pirmtakų išleistus vadovėlius“, jų tinkamumo kriterijus „turiesias būti patriotiškumas“, esą „imama iš anksto urmu abejoti patriotiniu vadovėlių autorių nusiteikimu“, tuo būdu paliekama „daug erdves perdėm subjektyviems vertinimams“. Kas taip elgiasi? Tokie ketinimai, bent man, visai svetimi. Pirmiausia reikia konstatuoti, kad nei vienas vadovėlis dar nebuvo išimtas iš vartosenos, nors su kai kuriais taip padaryti reikėtų. Patriotiškumo supratimas negali būti primityvus ir deklaratyvus, jis turi būti gilus. Vadovėlių svarbi paskirtis yra ugdyti Lietuvos Respublikos piliečius, pasiryžusius ją ginti, kaip darė pokario rezistentai. Iki šiol vadovėlių leidimoje buvo nemaža trūkumų. Svarbiausią iš jų galima būtų vaizdingai nusakyti taip: tie patys žmonės rašė, tie patys recenzavo, tie patys lemė išleidimą. Išgalejo korupcija. Jai dabar užkertame kelią, dėl to ir atsirado kaltinimai dėl turinio, siekiant nukreipti dėmesį nuo esmės.

Esu kaltinamas neva visą savo energiją skiriu „komandai formuoti“. Ir čia labai perdada. Ministerijos vadovybėje esu pakeitęs tik vieną viceministrą. Tebedirba visi tie patys skyrių vedėjai. Iš darbo buvo atleisti tik tokie tarnautojai, kurie dubliavo kitų pareigas, taip pat, jeigu buvo galimas dviejų funkcijų sujungimas. (Nukelta į 4 psl.)

Danutė Bindokienė

Mažvydas, Tvarauskas ir mes

450 metų! Tai jau garbingas amžius, vienok ji vis jauna, vis gyvatinga, nepaisant, kiek sunkumų, kiek persekiojimų nuo savo gimimo patyrusi. Ji — lietuviška knyga, kurios 450 metų sukaktimi šiais metais džiaugiamės.

Nors niekuomet neužmiršime, bet sukakties progą galbūt labiau atsižėriame į pačias giliausias lietuviško spausdinto žodžio šaknis, prisimename ne tik Martyną Mažvydą, jo prieš 450 metų atliktą darbą, oficialiai įvedusį lietuvių kalbą į raštijos amžiu, bet ir apskritai spausdinto žodžio svarbą bei įtaką lietuvių tautos tapatybės formavimo eigai.

Broliais ir seserimis pavadinoma Mažvydas pirmosios lietuviškos knygos skaitytojus, o knygelė jiems pati save pirs: „Imkit mane ir skaitykit“. Broliai ir seserys šiandien yra visi, kurie ima į rankas lietuvišką spausdintą žodį — laikraštį, žurnalą, knygą — nes be savos spaudos tauta neverta vadintis kultūringa.

Sukaktuvinių knygų metų renginiai pastatė tvirtą tiltą tarp tėvynės ir užsienio lietuvių, galbūt pirmą kartą po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 1990 metais, dirbant kaip lygiu su lygiais. Juo labiau, kad kartu su Martyno Mažvydo „Katekizmu“ atkreiptas ypatingas dėmesys ir į užsienyje. Jungtinėse Amerikos Valstijose, išspausdintą pirmąją lietuvišką knygą — Mykolo Tvarausko žodyną: „Tlumozsius arba Slownikas angielckaj — lietuviszskas ir lietuviszskai — angielckas“, išleista 1875 m. Shamokin, Penn. Kaip džiugu, kad šis unikalus istorinis leidinys, kurio beveik stebuklingu būdu buvo išlikęs tik vienas egzempliorius, šiemet perspausdintas ir bus prieinamas platesniu mastu.

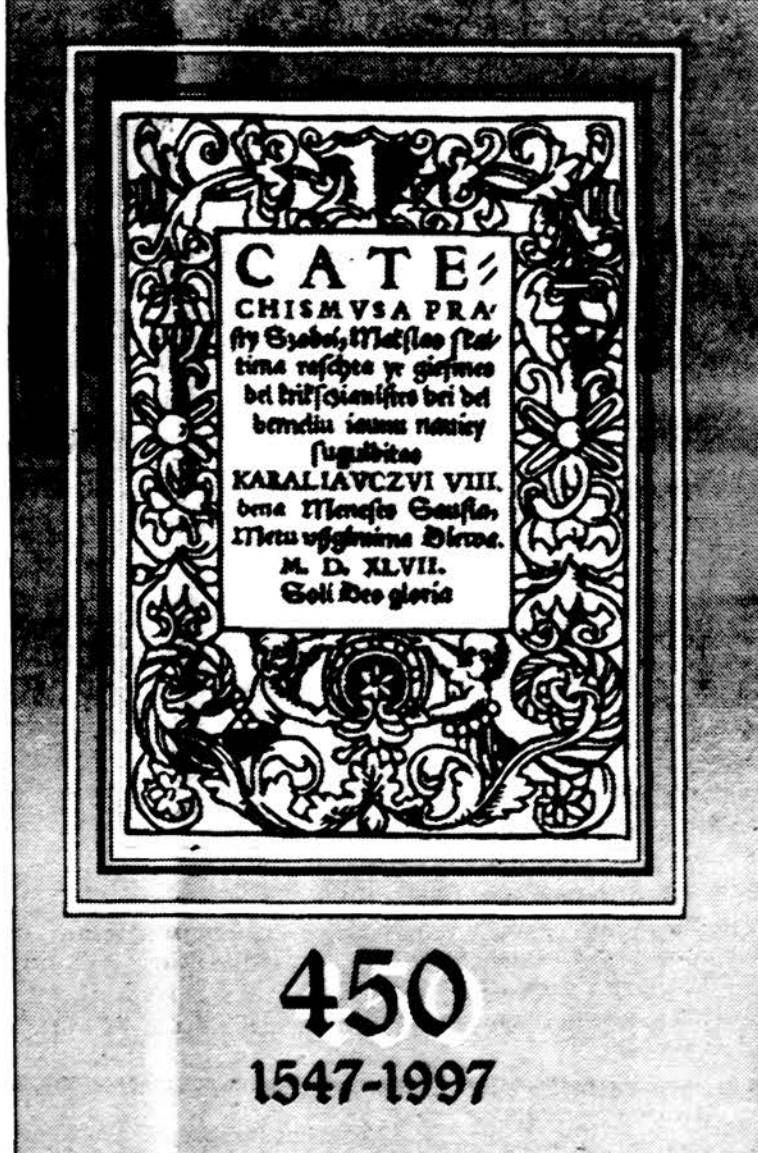
Būdinga, kad ir Martynas Mažvydas, ir Mykolas Tvarauskas pirmuosius lietuviškus raštus spausdino ne pačioje Lietuvoje, o už jos ribų: Mažvydo „Katekizmas“ išleistas Karaliaučiuje, o Tvarausko net už Atlanto, tad nymams, gyvenantiems toli nuo savo kilmės krašto, pirmųjų lietuviškų knygų (tiek Lietuvoje, tiek užsienyje) sukaktis didingai, atyra dar prasmingesnė. Tik kažkaip aitrų, kad šiandien Lietuva mus dar vis vadina (ir mes patys kažkodėl save vadiname) išeiviais, nors nei mes, nei mūsų tėvai ar seneliai, niekur savanoriškai iš savo žemės „neišėjo“. Jie buvo pri-

versti Antrojo pasaulinio karo metu galvotrukčiais bėgti nuo „karo, ugnies ir raudonojo kryo“. Kodėl taip kratomės vardo užsienio lietuvių? Jeigu neseniai iš Lietuvos imigravusiems nepriimtinas vadinamas „naujaisiais ateiviais“, kodėl mes turime toleruoti išeivių vardą?

Ilgai laukti, planuoti ir reklamuoti pirmosios lietuviškos knygos sukakties paminingo renginiai jau aidai po Ameriką. Į vadinamąją užsienio lietuvių sostinę — Čikagą — Martynas Mažvydas ir Mykolas Tvarauskas kartu atvyko spalio 25-26 d. Ju palydėjo buvo ir JAV LB Krašto valdybos sudaryto sukakties minėjimo komiteto (pirm. Nijolė Martinaitė) nariai, ir tolygaus komiteto Lietuvoje atstovai (dr. Domas Kaunas, Silvija Velaivienė), ir daug kitų, kuriems oficialiosios lietuviškos raštijos 450 metų sukaktis turi ypatingos svarbos.

Lietuviškos knygos gyvenimas niekuomet nebuvo lengvas. Dažnai jai teko slapstytis pogrindyje, būti net tremtine. Į jos puslapius nuo pat Mažvydo laiku skverbesi (ir tebesi skverbia) barbarizmai, besistengdami subjauroti patį brangiausią, mums nuo amžių likimo padovanotą, turta — lietuvių kalbą. Net šiandien lietuviški knygai (ir spaudai apskritai) kliūtis nuolat stato materializmas, tautiečių abejojimas. Tai buvo galima pastebėti ir sukaktuviniuose renginiuose, kai į juos rinkosi (su neįžymiomis išimtimis) tos pačios žilstelejusios galvos, kurios paprastai matomė kultūrinuose renginiuose. Labai pasigesta tautiečių iš Lietuvos, neseniai apsigyvenusių mūsų tarpe. O kad jų čia tikrai apstu, paliudijo ir vieno dainininko koncertas, vykęs patį savaitgalį — jo klausytojai į salę netilpo...

Mykolo Tvarausko žodynas kad mažiau kam žinomas, bet apie Martyno Mažvydo „Katekizmą“ kone visi esame girdeje. Be puikiai paruoštų, išsamių paskaitų renginyje, neišdildoma įspūdi paliko parastos net už Atlanto, tad nymams, gyvenantiems toli nuo savo kilmės krašto, pirmųjų lietuviškų knygų (tiek Lietuvoje, tiek užsienyje) sukaktis didingai, atyra dar prasmingesnė. Tik kažkaip aitrų, kad šiandien Lietuva mus dar vis vadina (ir mes patys kažkodėl save vadiname) išeiviais, nors nei mes, nei mūsų tėvai ar seneliai, niekur savanoriškai iš savo žemės „neišėjo“. Jie buvo pri-

GYVENIMAS KREPŠINIO AIKŠTĖJE IR ŠALIA JOS

VYTAUTAS GRYBAUSKAS (Tęsinys)

Organizacinį tos išvykos darbą pradėjo žurnalistas Vytautas Kazakevičius Lietuvoje, o Amerikoje išeivijos žurnalistas E. Šulaitis. Nėr Lietuvos krepšinio federacija ar koks nors sporto klubas, nei Amerikos lietuvių sporto sąjunga ar koks nors klubas neturėjo nieko bendro. Reiškia, ta išvyka nebuvo sportinio pobūdžio. Koks jos tikslas buvo, man iki šios dienos neaišku. Nemanau, kad Kazakevičius rūpėjo Lietuvai parodyti išeivijos krepšinį. Juk jis, kaip jis pats vėliau rašė, turėjo tik iš Lietuvos krepšinio federacijos laiška, kad jei krepšininkai atvyks, jiems bus

sudarytos sąlygos parungtyniauti. Nieko konkretaus, nei su kokiomis komandomis, nei kur. O E. Šulaitis rašė, kad išvyką organizuoja privatus asmenys, ne išeivijos sportinė, kultūrinė ar politinė grupė. Jis rašė, „Vienybė“ ir Lietuvos laikraščių, ne kartą neigiamai atsiliepdamas apie mūsų sporto sąjungą. Kaip ten bebūtų, E. Šulaitis pradėjo organizacinį darbą. Tuoj sudarė koordinatorių-rėmėjų grupę ir oficialų komitetą su pirmininku Raimundu Miezeliu. R. Miezelis tuo metu buvo Santaros-Šviesos federacijos pirmininkas, taip pat dar keli to komiteto nariai buvo santa-

riečiai. Santaros-Šviesos viena iš puoselejamų minčių buvo turėti ryšius su Lietuva, bendrauti. Ir, štai, pasitaikė proga „atidaryti duris į Lietuvą“. Kaip nepasinaudoti? Ant „krepšinio arkluko“ labai patogiu... Komiteto darbas buvo surinkti lėšų kelionei, rasti trenerį, sudaryti komandą.

Tarp kitko, R. Miezelis ir jo šeima buvo mūsų labai artimi draugai. Vieną vėlavakarą suskamba telefonas, ir Raimundo balsas. Kviečia mane trenerio pareigoms ir sudaryti komandą! „Raimundai, — sakau, kaip tu iš kultūrinės organizacijos staiga rūpinies sportiniais reikalais? Atsiprašau, bet turiu atsisakyti, esu ŠALFAS S-gos narys ir mane treneriu rinktinė ar kokiai komandai skiria sąjungos centro valdyba“. Rimas Dirvonis tapo tos rinktinės treneriu. Gal jis jau buvo pakvies-

tas prieš Miezeliui skambinant man, nes tikriausiai nuturėti ryšius su Lietuva, bendrauti. Ir, štai, pasitaikė proga „atidaryti duris į Lietuvą“. Kaip nepasinaudoti? Ant „krepšinio arkluko“ labai patogiu... Komiteto darbas buvo surinkti lėšų kelionei, rasti trenerį, sudaryti komandą.

Gerą komandą jam sudaryti buvo sunku, nes keli geresnieji krepšininkai buvo paklūsus sąjungos nariai ir atsisakė tos kelionės. Žinoma, su jais ir rezultatai būtų buvę geresni...

Asmeniškai buvau prieš tą išvyką tik dėl to, kad ji buvo organizuojama ne oficialių federacijų, sąjungų ar klubų, bet privačių asmenų su neaiškiais tikslais.

Šviesos idėja, kad reikia ryšių ir bendravimo su Lietuva. Juk buvau vienas iš pirmųjų, ištiesęs ranką Lietuvos sporto vadovams — Z. Motiekaičiui, V. Garastui, V. Nėnui net ir R. Rajeckui. Mūsų sąjungos suvaziavimui pasiūliau pakviesti Kauno „Žalgirį“, kai jis laimėjo tarptautinę taure P. Amerikoje, bet dėl keletos, kurie buvo priešingi bendravimui, pasiūlymas buvo atmetas. Juk į III Pasaulio lietuvių žaidynes Australijoje buvau pirmas su V. Adamkumi, kad reikia į jas kviesti Lietuvos sportininkus.

Taciau ši išvyka buvo kitas reikalas. Buvau labai nepatenkintas mūsų sąjungos pirmininku S. Krašausku, kad jis neparodė autoriteto, sudraudžiant savo sportininkus — narius. Ir todėl buvau už tą atskilusią naują sporto federaciją. Taciau apsidžiaugiau, kai

naujasis sąjungos pirmininkas A. Bielskus pasistengė viską atstatyti į normalias vežes. Išvadoje ta išvyka sportiniu atžvilgiu kaip ir nieko nepasiekė. Kaip buvo žadėta, rungtynių nebuvo Kaune ar Klaipėdoje nebuvo tinkamos reklamos, dauguma jų vyko mažose salėse prie kviestu žiūrovų. Tiesa, Santaros-Šviesos atvėrė duris į Lietuvą nors ant „sportinio arkluko“, tačiau tolesnio testinimo iš to nebuvo. O tarp kitko, vėliau V. Kazakevičius rašė, kad tai ne juo nuopelnas, kad tai dėka trijų asmenų, kurių pavardžių ir titulų jis nepaminėjo.

Sakyčiau buvo bereikalingai suerzinta mūsų sporto sąjunga ir išeivijos bendruomenė.

PRANCŪZAMS PADEDANT

Po kurio laiko, ramiai slinkęs gyvenimas su darbu, vaiku auginimu ir daug daug

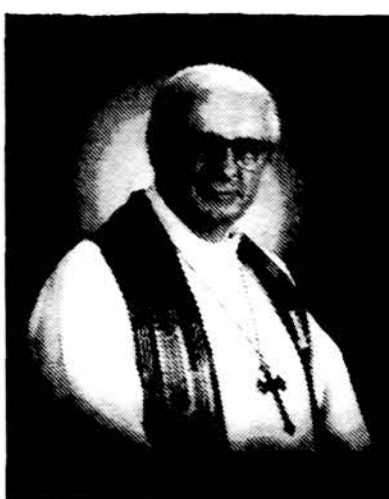
lauko teniso, buvo sudrumstas telefono skambučių. Iš Kalamazoo ligoninės skambejo: „Jūs sūnus Rolandas sunkiai sužeistas motociklo avarijoje“. Daug savaitgalių praleidome prie jo lovos. Laimei, po eiles operacijų per dvejus metus ir juo stiprus charakteris išgelbėjo jam koją nuo amputavimo. Jis laiku baigė Kalamazoo kolegiją, pradėjo vėl žaisti tenisą ir plaukti. Pagaliau išsikėlė į New Yorką ieškoti ten darbo ir laimes.

Tuo tarpu mūsų sporto sąjungoje pirmininko pareigos atiteko Jonui Bariui, kurio sūnus žaidė už Čikagos De Paul universiteta. Vieną dieną besišnekučiuojant, jis sakė: „Mūsų krepšininkai apkeliavo pusę pasaulio, dar liko Europa. Turi ten draugu, su juo galima galetum suorganizuoti išvyką į Europą“.

(Bus daugiau)

SIDABRINIS JUBILIEJUS ZIONO EV. LIUTERONŲ PARAPIJOJE

1997 m. sausio mėn. suejo 25 metai kaip kun. Jonas Juozupaitis vadovauja Ziono ev. liuteronų parapijai Oak Lawn, IL. Tai seniausia lietuvių evangelikų liuteronų parapija JAV, įkurta 1903 m. knygnešio kun. Martyno Keturakaičio. Jo vaikais dar šiandien gyvena Kalifornijoje ir labai domisi bažnytine padėtimi atsikuriantioje Lietuvoje.

Kun. Jonas Juozupaitis

Parapija buvo įsteigta 1910 m. gruodžio 4 d. ir pavadinta „Ziono Lietuviška Liuteriška parapija“. Jos kunigo tada buvo Jonas Razokas. Jis paršė parapijos konstituciją ir 1915 m. pastatė pirmąją medinę bažnyčią. Po jo mirties, jo pusbrolis, irgi Jonas Razokas, perėmė parapiją ir jo iniciatyva iš švedų buvo nupirktas mūrinė bažnyčia prie 22-os ir Bell Ave. Nuo 1934 iki 1946 m. parapijos kunigu buvo Evaldas Korys, o nuo 1947 iki 1949 m. — E. H. Naujokas.

1949 m. gruodžio mėn. parapija išsikvieta iš Vokietijos DP stovyklos kun. lic. Joną Paupera, kuris vadovavo parapijai iki staigos mirties 1971 m. gegužės mėn. Per tuos metus parapija išaugo. Pamaldos buvo laikomos trim kaibom: lietuviškai, vokiškai ir angliškai. Šalia veikiančios „Dorcos“ moterų draugijos, įsikūrė lietuvių moterų draugija „Rūta“, gražiai veikianti iki šių dienų. Taip pat ir vokiečių moterų draugija, o naujai atvykusių skaiciui padidėjus, buvo suorganizuotas parapijos choras ir didų orkestras. Gyvai veiks sekmadienio mokyklai religinės pamokos ir šeštadienio lietuvių kalbos mokykla, kurioms vadovavo kunigo žmona Marija Pauperienė. Mirus kun. J. Pauperui, atrodė, kad bus sunku atrasti kunigą, kuris galėtų aptarnauti parapiją. Toks asmuo atsirado ir 1972 m. sausio mėn. parapija pakvietė parapijoje užaugusį jauną kunigą Joną Juozupaitį, perimti Ziono parapijos klebono pareigas, kuriose jis ir šiandien tebėra.

Kun. Jonas Juozupaitis gimė 1929 m. vasario 13 d. Kilpiniuose. Tauragės apskrityje. Pradžios mokyklą lankė Lietuvoje, vidurinę — Vokietijoje. 1950 m. su tėvais atvyko į JAV. Atlikęs karinę privalę, 1954 m. pradėjo studijuoti Illinois universitete, Čikagoje. Vienerius metus praleido Western New Mexico universitete, o studijas užbaigė 1958 m. Luther kolegijoje, Decorah, Iowa, įsigydamas verslo administracijos bakalaurą laipsnį. Tais metais metais susituokė su Ziono parapijoje užaugusia, Erna Česnaite ir apsisprendęs studijuoti teologiją, tais metais metais įstojo į Concordia teologijos seminariją, Springfield, IL. 1961 m. buvo išventintas kunigu. Dėsimti metų dirbo įvairiose amerikiečių parapijose, dėstė tikybą vidurinėje mokykloje, buvo patarėju įvairiose liuteronų bažnyčios organizacijose. 1972 m. sausio 23 d. perėmė Ziono parapijos kunigo pareigas.

Bažnyčios apylinkė nebuvo labai patraukli ir jau kun. P. P. Peras pradėjo planuoti ateitai: buvo taupomi pinigai, nupirktas žemės sklypas Le-monte. Kun. J. Juozupaitis, trumpais pamoksliais lietuvių ir vokiečių kalba, kartojo Povilo liaiškę korintiečiams, 13 skyriuje išreikštas mintis apie meilės svarbą gyvenime. Pamaldos buvo baigtos liaupsės giesme:

tuota, o 1982 m. pristatyta nauja, erdvi salė, įrengtos sekmadienio mokyklai klases ir raštinė kunigui.

Kun. J. Juozupaitis aktyviai dalyvavo ir vadovavo Lietuvių protestantų tarybai. Jis yra ir Šv. Rašto vertimo komisijos pirmininkas, Lietuvių ev. liuteronų išėjvijos bažnyčios tarybos viceprezidentas ir vienas iš BALFo direktorių, Concordia istorinio instituto tautinio komiteto narys ir ilgus metus buvo bažnytinio patarėju liuteronų parapijomis (anglų) savo apygardoje.

Šių metų spalio 5 d., sekmadienio rytą parapijiečiai ir svečiai gausiai rinkosi į Ziono parapijos bažnyčią švesti iškilmingas sukaktuvines padėkos pamaldas. Įžengus bažnyčion, atrodė, kad ir altoriaus gėlės savo švelniais žiedais skelbė padėką.

Moterų chorui ir visiems dalyviams giedant „Dieve, Tėve, danguje, Giriam tavo vardo šlove“, paskui chorą bažnyčion iškilmingai įžengė kun. J. Juozupaitis ir svečiai, buvęs Mis-souri sinodo Šiaurės apygardos prezidentas kun. E. H. Happel, D. D. Liturgiją atliko kun. J. Juozupaitis, o pagrindinį pamokslą anglų kalba pasakė svečias kun. dr. Happel. Pamaldų metu, parapijos moterų choras, vadovaujamas Helmut Stefan, trejomis kalbomis atliko po vieną giesmę, o giesmės „Su Jėzumi čia aš noriu vis keliauti“ atskiri posmeliai buvo giedami lietuviškai, vokiškai ir angliškai. Dvi tų giesmių buvo Helmuto kompozicijos. Netikėta staigmena buvo jo žmonos Ernos ir latvaitės Laimdotos Ansmits atlikta šv. Pranciškaus asi-ziečio malda „Padaryk mane įrankiu savo meilės“. Labai jausmingai ir šv. Inai ši malda buvo atlikta. Giesmes var-gonais ir pianinu palydėjo il-gametis parapijos vargonininkas, parapijietis Verneris Česna.

Nepatyrusiems gali atrodyti keista, kad pamaldose tuo pačiu metu giedama trimis kalbomis, bet tai sukelia ypatingą vienybės jausmą; kalbos ir tautiniai skirtumai staiga dingsta ir esame viena bendruomenė Kristuje.

Dr. Happel savo pamokslė, pagrįstame 106-os psalmės pirmu skirsneliu: „Pagarbin-tas tebūnie Viešpats! Dekokite Viešpačiui, nes Jis yra geras ir Jo malonė yra amžina“ išreiškė svarbiausią šių pamaldų tikslą — padėką už Jo suteiktą palaimą ir malonę kunigui J. Juozupaičiui ir parapi-jai.

Kun. J. Juozupaitis, trumpais pamoksliais lietuvių ir vokiečių kalba, kartojo Povilo liaiškę korintiečiams, 13 skyriuje išreikštas mintis apie meilės svarbą gyvenime.

Pamaldos buvo baigtos liaupsės giesme:

„Nors tūkstantį burnų
tūrėčiau

Ir tiek liežuvių iškalbių,
Nupasakoti negalėčiau
Aš Viešpaties visų darbų,
Pagirt gėrybės jo didžios
Ir jojo meilės nuostabios“.

Po pamaldų visi buvo pakviesti vaišėms parapijos salėje, kur jau laukė spalvingai papuošti stalai ir iš virtuvės sklindantys gardūs kvapai.

Vaišėse dalyvavo „Tėviškes“ parapijos kunigas ir ev. liuteronų bažnyčios išėjvijoje vyskupas H. Dumpys ir jo žmona; lietuvių reformotų bažnyčios kunigė diakonė Erika Brooks-Dilyte; kunigo Juozupaičio šeima: dukte Heldi su vyrų dr. David Ozinga ir dviem vaikais, dr. Jonas Juozupaitis su žmona Cindy ir dviem vaikaitėmis; kunigo broliai Jurgis, Mikas ir Edis su žmonomis ir sesuo Marta su vyrų.

Visiems pasivašinus, prasidėjo oficialioji kun. Juozupaičio pagerbimo dalis, kurią pravedė Heldi Stefan. Pakviestas tarti žodį vysk. H. Dumpys iškelė žmonos ir visos šeimos svarbų vaidmenį kunigo darbe. Palinkėjo „likti ištikimu iki mirties“. Dr. Happel dėkojo už jam suteiktą galimybę dalyvauti šiame pagerbime ir už girdėtą gražią muziką. Kun. diak. Erika Brooks sveikino savo ir mamytės, reformotų bažnyčios kuratorės Halinos Dilienės vardu. Ji dėkojo kun. Juozupaičiui, kad reformotams pardavus savo bažnyčią, jie galėjo prisiglausti Ziono parapijoje ir už nuosirdų rūpestį bei dvasinį stiprinimą tėvelio, kun. Povilo Dyllo, jo ilgus ir sunkios ligos metu. Ji taip pat iškelė žmonos pagalbos reikšmę kunigo darbe (žmona — angeliukas) ir abu apdovanojo angeliukais. Užbaigė mintimi, kad „Žmogus, kuris eina su Dievu, visada pasiekia savo tikslą“. Telefonu sveikino dr. prof. A. Jurėnas iš Maine valstijos.

Parapijos pirm. Helmut Stefan supažindino visus su svarbesniais kun. Juozupaičio biografijais brožuais, įteikė jam žymenį ir voką su dovana.

Kunigas J. Juozupaitis padėkojo už jam suruoštą pagerbimą ir dovanas parapijai, taip pat savo žmonai ir vaikams už jų supratimą ir auką. Sūnus Jonas ir dabar (esant reikalui), kartais ateina pavargonuoti.

Džiaugiamiesi galėję dalyvauti tokioje išspūdingoje šventėje. Visų parapijiečių ir svečių vardu linkime ir prašome Aukščiausiai teikti sveikatos ir jėgų kun. Jonui Juozupaičiui dar daug metų dirbti savo parapijiečių ir visų žmonių dvasinei gerovei.

Erna Žiobrienė

APDOVANOTI LIETUVOS AUTORIŲ FOTOREPORTAŽAI

Tradicinę spaudos fotografijų apžiūrą surengė oficialioji „Fujifilm“ atstovė Lietuvoje — firma „Baltexfilm“ ir Lietuvos fotomenininkų sąjunga.

Visi šių metų konkurso apdovanojimai atiteko fotoreportazų autoriams. Specialusis šventei prizas paskirtas A. Sutkui už ciklą „Pro memoria“.

Dvi pirmas vietas pelnė V. Jasinevičius už fotografijų kolekciją apie pramoginius renginius ir M. Kulbis už nuotraukų grupes „Siukšlyno žmonės“ ir „Evenkai — mirštanti tauta“.

Dvi antrosios vietas atiteko J. Kazlauskui už fotografiją iš serijos „Lietuvos vieškelyje“ bei R. Požerskiui už nuotrauką iš serijos „Alfonso var-gai ir džiaugsmas“. Trečiosios vietas laimėjo paskelbtas P. Katauskas už trijų fotografijų kolekciją.

ŠVIETIMAS IR MOKSLAS

(Atkelta iš 3 psl.)

Straipsnyje rašoma, kad man į pagalbą buvo atėjęs „Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas, pasiūles į vakuojančią vice-ministro vietą švietimo reikalus išmanantį, energingą pedagogą, darbais įrodžiusį savo kompetenciją“. Nutylima to „energingo pedagogo“ (jis ir dabar atkakliai tebeperšamas) veikla netolimoje praeityje. Nepasakoma, kad prieš poną Valentiną Stundį nuolat gaudama skundų iš jo vadovaujamo rajono tarybos narių ir mokytojų, kurie net grasina paskyrimo atveju piketuoti prie Ministerijos ir neleisti i vidų. Nuo pirmųjų dienų peršamasis asmuo kovojo prieš Ministerijos naujoves. Jo paskyrimu būtų tik įtvirtinta nesantaika. Visai kitoks straipsnyje kritikuojamas JAV lietuvis Pilypas Narutis — nuo vaikystės kovotojas už Lietuvą, visą savo gyvenimą dirbęs jos labui. Jo linija tiesi, jis atkaklus, turintis didelę gyvenimo patirtį, nepaisant amžiaus dar energingas. Ne-paperkamas žmogus, todėl kai kam nepatinka. Beje, į vice-ministro postą kandidatūros dar tik svarstomos, siūlymai labai pageidaujami.

Dvyliktoje pastraipoje rašoma, kad esą mano „nuolat kar-tojami žodžiai, urmu kaltinan-tys mokytojus, kad jie vos ne giliausiai įklimpe į sovietinio auklėjimo pelkę, jau ne skati-na pedagogus tubuleti, o at-virkščiai — liūdina ir įzei-džia“. Tokie žodžiai tikrai įzeistų mokytojus, jeigu jie būtų buvę mano pasakyti, juo labiau „nuolat“ „urmu“ kar-tajami. Bet taip aš niekuomet nesu sakęs. Esu tik konstatavęs, kad daugumas dabartinių mokytojų yra paveldėti iš so-vietinių laikų. Tai ir viskas. Visi kita — rašančiojo fantazi-jos vaisius „ispūdziui“ susti-printi ar atsirado dėl noro, kad aš taip iš tikrųjų pa-sakytiau. Iš čia kilo „sovie-tinio auklėjimo pelkę“ ir pa-našus įvaizdžiai.

Tryliktoje ir keturioliktoje pastraipoje netiksliai kalba-ma apie mokyklų vadovų sky-rimo procesą. Švietimo įstaigų vadovus skiria steigėjas, gavęs apskrities viršininko ir Minis-terijos pritarimą raštu (Lietu-vo Respublikos švietimo įsta-tymo 31,33 ir 33 — 1 str.), todėl teigti, kad ministras skiria mokyklų vadovus, nėra pagrindo. Ministerija kviečia busimus švietimo įstaigų va-dovus pokalbiui, kad išsi-aikintų, kaip pretendentai iš-mano vadybą, suvokia švie-timo reformos problema-tiką ir išvelgia tos įstaigos, kuriai siekia vadovauti, per-spektyvą.

Keturioliktoje pastraipoje minima sostinės mokyklų, ku-riose dėstoma rusų kalba, pro-blema, tačiau nutylima, jog Švietimo ir mokslo ministerija inicijavo keleto rusiškų mo-kyklų reorganizavimą, kad len-gvintų perpildytų lietuviškų mokyklų gyvenimą. Vil-niaus miesto savivaldybė, kuri pagal Švietimo įstatymą yra šių mokyklų steigėja, laiku neparengė pertvarkos progra-mų ir nepasirūpino, kad jos būtų pertvarkytos. Pagal Švie-timo įstatymo 33-1 straipsnį mokyklą steigia, reorganizuoja ir likviduoja steigėjas, ap-skrities viršininkui ir Ministe-rijai raštu sutikus. Tokių pra-šymų dėl reorganizacijos savi-valdybė nepateikė.

Penkioliktoje pastraipoje in-formuojama apie kai kurių sostinės gimnazijų padėtį. Ji išties dviprasmiška. Sprendžiant gimnazijų statuso klau-

sima, Ministerijos gegužės mėnesio kolegijos posėdžiui buvo pateikta išsama medžiaga apie būsimas gimnazijas. Tą medžiagą parengė Ministerija, apskričių ir savivaldybių specialistai, dirbdami bendrai. Pasikeitusi sostinės savivaldybės švietimo skyriaus vadovybė nuylė vaikus, kurie ke-terius metus drauge su pe-dagogais siekė gimnazijos sta-tuso.

Septynioliktoje, aštuonio-liktoje ir devynioliktoje pa-straipoje gvildenamas „antra-rūšių“ (kaip tik taip rašoma tekste) iki 1994 metų vidu-rines baigusiujų ir šiais meta-is į aukštąsias mokyklas stoju-sių klausimas. Vilniaus universitetas iki 1994 metų vidurines mokyklas baigu-siems neužskaitė brandos atestato mokomųjų dalykų metinių įvertinimų A lygiu. Ministerijos duomenimis, dar 1993 metais, prieš įvedant mo-kyką pagal skirtingų lygių programas, Ugdymo turinio taryba pritarė nuostatai iki 1993-1994 mokslo metų galio-jusias mokyklos programas lai-kyti A lygio programomis, nes B lygio mokymosi dalykų pro-gramos buvo supaprastintos, jų apimtis sumažinta. Apie tai aukštosios mokyklos buvo in-formuotos. Iki šių metų an-kstesnių laidų abiturientai problemų dėl pažymių per-skaiciavimo nekeldavo.

Ar visa tai, kas čia buvo pa-sakyta, galima pavadinti „iši-vyraujančiu chaosu“, kaip rašoma straipsnyje, tesprendžia skaitytojas pats.

Panašų klaidinančių strai-psnių spaudoje buvo nemaža. Kaip vieną iš paskutiniųjų galima būtų nurodyti dar Ine-tos Stravinskaitės straipsnelį „Respublikoje“ rugsėjo 19 d., be ko kito, turintį skaitytoją klaidinančių ir absurdišką pa-vadinimą „Į mokyklą grįžta visuomenės mokslas“. Apie daugelį „Dialoge“ pasirodžiu-sių straipsnių neverta net kalbėti. Juose teisybės buvo nedaug.

Stebina tai, kad šmeižišką akciją prieš Ministeriją remia Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirminin-kas Žibartas Jackūnas, mėg-siantis kalbėti visos Komiteto vardu ir keliantis Ministerijai ultimatyvius reikalavimus, pavyzdžiui, viceministru skirti būtinai Valentiną Stundį. Toks kišimasis į Ministerijos darbą, beatsodairiški ir vie-našališki reikalavimai, su-prantama, negali atnešti nau-dos bendram reikalui.

Nesiliaujantys užsipildinė-jimai paprastai sustiprėja, kuomet Ministerijoje imamas kurio nors svarbesnio darbo baro pertvarkymo. Susidaro toks įspūdis: jeigu kritikuoja — vadinasi dirbame gerai, jei-gu kritika sumažėja — kažkas jau nebe taip.

Kviečiu visus kritikus liau-tis tuččiau ir eikvijos energiją. Tik bendrai dirbdami, o ne pa-galius į ratus kaišiodami, pa-sieksime gerų rezultatų. Nu-galėkime asmeninę ambiciją ir kartu jirkime Lietuvos la-bui. Mielu noru užleisiu savo vietą kitam, bet tik tuomet,

CLASSIFIED GUIDE

<p>MISCELLANEOUS</p> <p>ELEKTROS ĮVEDIMAI—PATAISYMAI Turu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai. 773-779-3313 KLAUDIJUS PUMPUTIS</p>	<p>REAL ESTATE</p> <p>GREIT PARUODA</p> <p>RE/MAX REALTORS (773) 586-5959 (708) 425-7161</p> <p>RIMAS L. STANKUS</p> <ul style="list-style-type: none"> Greitas ir sažiningas patarnavimas Nuosavybių įkainavimas veitai Perkame ir parudodame namus Pensininkams nuolaida
<p>AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS. Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai. FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. (708) 424-8654 (773) 581-8654</p>	<p>MISCELLANEOUS</p> <p>Washington, D.C., lietuvių savininko „landscaping“ kompanija Iliho darbininko. \$5.50 į val. Jei nori, gali dirbti 12 val. į dieną. Vieta gyventi bus parūpinta už \$130 į mėn. Kreiptis: Alex, tel. 202-244-2373</p>
<p>TAISOME</p> <p>SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, SALDYTUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H. Deckys Tel. 773-585-6624</p>	<p>TRANSPAK Istaiga bus atidaryta KETVIRTADIENIAIS iki 8 val. vakaro Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais - nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas. 50 sv. maisto produktų \$98.- Šventinis \$39.- Istaiga Floridoje: vedėja Vida Meiluvienė Tel.: d. (813)360-9881. n. (813) 360-1364. TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629 Telefonas: (773) 838-1050 Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27</p>

LIETUVA DVEJŲ OKUPACIJŲ REPLĖSE 1940-1944
Albinas Gražiušas

Autorius, kaip sociologas ir žurnalistas šioje knygoje nušviečia 1940-1942 metų sovietinę ir 1941-1944 m. vokiečių okupaciją. Knygoje aptarti analitiškai ir objektyviai Sovietų Sąjungos padaryti nusikaltimai per vienerius okupacijos metus Lietuvoje. Redagavo mokslinis red. habil. dr. Kazys Eringis. Išleido „Tevynės sargas“, Vilnius 1996 m. (398 psl.)

Kaina su persiuntimu JAV - \$15.00
Illinois valstijos gyv. prideda \$1.05 „Sales Tax“

LITHUANIAN DIASPORA KONGRESAS TO CHICAGO
Anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiškumo kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol neįvertinta vertybių konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškina-ma Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus savo ideologija, galima taikingsi sugretinti savojo tautiškumo pagrindu su Amerikos tautiškumo principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiškumo supra-timu— pajautimu. Demesio centre — lietuviai ateiviai. Apsiribojama Či-kaga. Pirmoji banga (lietuviai ateiviai 1867-1914)—lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952)—be dides-nių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip antroji banga perėmė pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su per-siuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. „sales tax“.
Gauinama „Drauge“

LIETUVIŲ KONGRESAS TO CHICAGO
Anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiškumo kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol neįvertinta vertybių konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškina-ma Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus savo ideologija, galima taikingsi sugretinti savojo tautiškumo pagrindu su Amerikos tautiškumo principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiškumo supra-timu— pajautimu. Demesio centre — lietuviai ateiviai. Apsiribojama Či-kaga. Pirmoji banga (lietuviai ateiviai 1867-1914)—lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952)—be dides-nių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip antroji banga perėmė pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su per-siuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. „sales tax“.
Gauinama „Drauge“

LITHUANIAN DIASPORA KONGRESAS TO CHICAGO
Anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiškumo kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol neįvertinta vertybių konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškina-ma Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus savo ideologija, galima taikingsi sugretinti savojo tautiškumo pagrindu su Amerikos tautiškumo principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiškumo supra-timu— pajautimu. Demesio centre — lietuviai ateiviai. Apsiribojama Či-kaga. Pirmoji banga (lietuviai ateiviai 1867-1914)—lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952)—be dides-nių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip antroji banga perėmė pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su per-siuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. „sales tax“.
Gauinama „Drauge“

ČIA GALĖJO BŪTI JOSŲ SKELBIMAS...

VIDEO FILMAVIMAI LIETUVOJE
FILMUOJAME PAGAL UŽSAKYMĄ:
gimines ir artimuosius, gyvenančius Lietuvoje, miestus ir kaimus, svarbius ir įsimintinus įvykius.
PASINAUDOKITE KODA SERVICE PASLAUGAIMS IR ĮAMŽINKITE BRANGIAUSIUS PRISIMINIMUS!
Video juostelę atsiunčiame į namus.
Greitas ir profesionalus patarnavimas.
Dėl informacijos ir užsakymo skambinkite:
773-330-0794
KODA SERVICE
3111 W. 71st Str., Chicago, IL 60629

JŪSŲ NAMUOSE VISA LIETUVA

Laiškai ir nuomonės

NEJAU AUKA KALTESNĖ UŽ BUDELĮ?

Rinkimų kampanija išryškino anaiptol ne naują, bet periodiškai atgyjantį teisinį klausimą. Prieš reikšmingesnio politinio gyvenimo įvykių visuomenė išgirsta apie kažkokią provokaciją.

Prieš Madrido viršūnių susitikimą mažne visą mėnesį Lietuvos vardas buvo terliojamas pasaulio spaudos puslapiuose istorija apie du Lietuvos piliečius neva prekiavusius „branduoliniu ginklu“ ir sučiuptus Floridoje. Būtinai magėjo parodyti pasauliui, kokia nepatikima valstybė prašosi priimama į NATO.

Trylikos prezidentų konferencijai buvo pakišta pigi provokacija apie tariamą pasikėsinimą į vieną aukštųjų svečių. Visomis žiniasklaidos priemonėmis platinamas triukšmas ir vėl nuvilnijo per visą pasaulį. Mėginta apjuodinti savanorius ir pasėti saviņiekos sėklą, bandant pakeisti pasaulio viešąją nuomonę apie Lietuvos valstybę, nesugebanti užtikrinti svarbaus renginio saugumo. Muilo burbulas sprogo po poros dienų, kai jau svečiai baigė išsivazinėti.

Naivu būtų manyti, kad rinkimų kampanijoje nebūtų mestelta kokia nauja suaktyvinta provokacija. Tiesą pasakius, ši KGB kampanija anaiptol nėra nauja. Ne naujas ir tiesioginis atviras kagebistų dalyvavimas joje. Ir principas senas — mušti galvą, purvinti asmenį, kuris nuoseklia ir ryžtinga valstybingumo gynimo ir stiprinimo politika jau bemaž visą dešimtmetį gadina kraują Lietuvos nepriklausomybę neigiančiomis jėgom. Šį kartą kalba suksis ne apie kandidatus ir rinkimų kampaniją. Šmeižtas yra šmeižtas ir galima būtų arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus žodžiais tarant, „pagaleistauti, kad jau dabar visuomenės informavimo priemonės kai kuriuos kandidatus, turinčius tautoje gerą vardą, niekina ir šmeižia“.

Paimkime bendresnį ir skaudžiai būdingą visai Lietuvai atvejį — KGB generolai ir tos pačios „firmos“ karininkai viešai šypsodamiesi, atkūte po trumpo išgąsčio ir jausdamiesi visiškai saugiai, terorizuoja mokytoją, buvusį kolūkietį, fabriko darbininką, kurio jie patys šantažu, smurtu (tai buvo vadinama „fizinio poveikio“ priemone) sugniuždė ir privertė šnipinėti savo bendradarbius.

Ar reikia priminti, kam tarnavo ir kieno valią vykdė šie

žmogėnai? Kiekvienas jų kalta už šimtus ir tūkstančius sulaužytų likimų, dešimtis ir šimtus suluošintų fiziškai ir dvasiškai dorų Lietuvos žmonių, šalies piliečių. Ne vieno iš jų kolaboravimo su okupanto „indėlis“ į Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą nepasvertas Temidės svarstyklėmis, nepamatuotas, neįvertintas. Jie buvo nuožmiausi valstybingumo atkūrimo priešai, dauguma atvejų atližabiai kompartijos vairuojamos genocido politikos vykdytojai. Jų nusikaltėlišką veiklą liudija dešimtys tūkstančių tomų kaltinamosios medžiagos archyvuose, tūkstančiai knygų apie tautos kovų ir kančių istoriją.

Ar nereikėtų tokius viešus kagebistų išpuolius priimti kaip pasirašymą į kaltinamųjų suolą? Ar net tiesiai į Lukiškes?

Gal rasis deramai įgaliota ausis, kuri šį prašymą, tiksliau būtų — įsakymų reikalavimą, išgirs ir susipras patenkinti? Jau aštuntieji atkovotos Nepriklausomybės metai eina. Gestapininkai, kagebistų amato broliai, jau seniai su teisingumu ir istorija atsisikaitė. Jau ne tik jiems nepatogu ilgiau delsti. Antraip kas gali paneigti, kad neilgai truks bus „įrodyta“, jog auka kaltesnė už budelį?

Edmundas Simanaitis
Vilnius

NEDRABSTYKIME VIENAS KITO PURVAIS

Jau septyneri metai gyvenu Amerikoje ir ypatingos pagarbos lietuviui niekur nepasitebejau. Kiek teko susidurti su amerikiečiais administratoriais, niekur nepastebejau išskirtinumo, kad aš esu lietuvis. Net 1991 metais, kada buvo atvykėlių iš Lietuvos labai mažai. Tuo laiku tikrai mes negalėjome pakenkti lietuvių prestižui. Pakeisti požiūrį į lietuvius aplamai.

Pokario metais jūs dėjote visas pastangas imigruoti į JAV. Mus prievarta trėmė į Sibirą. Jūs susitelkėte Amerikoje ir padėjote vienas kitam apsigyventi, įsidarbinti. Buvo vieno likimo tautiečiai — išeiviai iš Lietuvos. Buvote pilnateisiai JAV gyventojai. Tuo tarpu mes buvome beteisiai tremtiniai-kaliniai. Jūs dirbdami gaudavote uždarbį pagal atliekamą darbą. Mums mokėjo už darbą grašius net kelėtą metų. Jūs, sąžiningai dirbdami, užsitarnavote gero darbininko vardą. Mums tai pavyko pasiekti tik mirus „generalisimui, visų tautų mokytojui, vadui, draugui Stalinui“. Iki to laiko buvome — bandi-

Pedagoginio lit. instituto direktorė Stasė Petersonienė stebi, kai kun. Juozas Vaišnys, SJ, „kriukštija“ fukse šių mokslo metų pradžioje.

tai, buožės, fašistai ir tik retkarčiais pavadinti vokiečiais. Nepamirškite, kad nemaža mūsų dalis buvo ištremti vien už tai, kad jūs, brangūs tautiečiai, apeledeote karo metu Lietuvą. Tą įsidėmėkite ir apie tai paaiškinkite savo vaikams. Tremtyje, kalėjimuose išbuvo daugiau kaip po dešimt metų, jau nekalbant apie tuos, kurie buvo nuteisti už rezistenciją.

Kartą vienas jūsų atstovas pratarė: „Mes pradėjome jungtis į visuomenines organizacijas tik po 7-10 metų, praėję JAV. Dabar jūs norite, kad mes, būdami ubagai, jungtumės į jūsų organizacijas, jas remtume. O ką tos organizacijos mums pagelbės? Ar padėjo įsikurti Amerikoje? Ar padėjo darbo paieškose? Ar padėjo siekiant mokslo? Į panašius prašymus buvo nutylėta, arba atsakyta neigiamai.“

Mes šiuo laiku tegalime nuoširdžiai padėkoti tik Socialinių reikalų tarybai, visom radijo valandėm ir televizijos valandėm. Kitos visos organizacijos šalinios nuo mūsų reikalų. Visur sutikdavai pareigūnus su nutyliama mintimi: „Ko jūs čia atvažiate“.

Jūs, tautiečiai, praradote savo autoritetą ne dėl mūsų — ateivių. Paprasčiausia nuse-note. Nors šis reiškinys yra gamtinis, bet nepakeičiamas. Vaikai, būdami tikri amerikiečiai, išsiskirstė po plačiąją Ameriką. To jūs nenorite suvokti, bet tai tikrovė. Vaikams išsiskirsčius, jums tenka apeleisti Bridgeportą, Marquette Parką, jau ir Brighton Parką. O dėl nusikalstamumo tarp lietuvių, čia yra paprasčiausias dėsnis. Gyvenote visi bendra mintimi — anksčiau ar vėliau grįžti į Lietuvą. Niekad net nesvajojote, kad čia teks nuseinti. Dabar dar gyvi išeiviai, daugiausia yra gimę nepriklausomoje Lietuvoje. Auklėti patriotine dvasia. Bet Jiems nusikaltimai buvo nepriimti. Tas pat buvo ir pas mus Sibire. Bet užtai šnipų,

Nederėtų primesti savo nuomonę jaunimui. Jaunimas su nusenusių žmonių nuomone niekada nesutiks. Nevertėtų vieni kitus drabstyti purvais.

Gediminas Balčiūnas
Burbank, IL
MES IR LIETUVIŠKOS
INFORMACIJOS

Išeiviai mėgsta kaltinti mūsų „susovietintus“ tautiečius tuo, kad jie pripratę laukti visokeriopo aprūpinimo iš valdžios. Jie laukia nemokamo švietimo, sveikatos rūpybos ir kitokių lengvatų.

Čikagoje turime tris organizacijas, teikiančias žinių apie gyvenimą Lietuvoje. Visos jos gali išsilaikyti tik su mūsų parama, kurios kasdien prašyti už daromą paslaugą tikrai nemalonu. Tačiau atrodo, kad Čikagos ir apylinkių lietuviai klauso Rytmečio ekspreso, žiūri Lietuviškos televizijos.

23-cias kanalas yra grynai mažumų stotis. Šiuo metu ji turi laiko vakarais. Juo galėtų pasinaudoti ir mūsų laidos vedėjai, jeigu gautų didesnės paramos iš savo žiūrovų. Kitos mažumos turi užtektinai prekybininkų, kurie pasinaudoja reklamomis ir tuo atsilygina skelbėjams. Mes jų daug neturime. Tačiau prie gerų norų išlaikyti vieną valandą tikrai galėtume, jeigu atsikratytume mums tipiško abejingumo.

Geriausias momentas išrašyti, kad ir mažą, čekį laike transliacijos. Ar gal jau laukiame paramos iš Lietuvos? Girdėta, kad jau dabar tai vyksta. „O tempora, o mores!“ sakytų garsusi Romos senatorius.

Edmundas Ringus
Evergreen Park, IL

DRAUGAS, antradienis, 1997 m. spalio mėn. 28 d.

A.†A. ANTANINA ČESNAKAVIČIENĖ URBŠYTĖ

Gyveno Čikagoje. Po sunkios ligos iškeliavo Amžinybėn 1997 m. spalio 25 d., sulaukusi 84 metų.

Gimė Lietuvoje, Telsių apskrityje. Nuliūdę liko: žentas Jeronimas Gaizutis, anūkai: Rūta, Lina, Saulius, Ramunė ir jos vyras Vytautas Paporciai.

Velionė buvo mama a.a. Nerijos Gaizutienės.

Velionė pašarvota spalio 29 d., trečiadienį, nuo 4 iki 8 v. Petkus Marquette laidojimo namuose 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks spalio 30 d., ketvirtadienį. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **žentas ir anūkai**

Laidotuvių dir. Donald M. Petkus. Tel 800-994-7600

Pranešame, kad 1997 m. spalio 16 d., sulaukus 95 m. amžiaus, Putnamo senelių namuose ramiai Viešpatyje užmigo

A.†A. SOFIJA STANIŠKIENĖ

Palaidota Putnamo Dangaus Vartų kapinėse šalia savo vyro, a.a. Broniaus Staniškio, mirusio Putname 1994 m. liepos 6 d.

Prašome draugų ir pažįstamų prisiminti juos maldoje.

Nuliūdę: **giminės**

PADEKA

Iškeliavus Amžinybėn 1997 m. rugpjūčio 1 d.

A.†A. ALBERTUI VYTAUTUI REPČIUI

Šią liūdną atsisakymo valandą nuoširdžiai dėkojame Aušros Vartų parapijos klebonui kun. J. Liaubai, OFM už atnašautas šv. Mišias, maldas laidotuvių koplyčioje ir apeigas kapinėse.

Acium muz. L. Marcinkutei už gražų giedojimą. Nuoširdi padėka karsto nešėjams.

Dėkojame už gausias užprašytas šv. Mišias, užuojautas, gražias gėles, gausų dalyvavimą laidotuvių apeigose ir aukas lietuvių fondams ir šalpos organizacijoms.

Acium šeiminkėms už paruoštus pietus ir ponioms už skanias pyragus.

Niekada neužmiršim Jūsų nuoširdumo.

Žmona Gertrūda, duktė Margarita su šeima ir seserys Eugenia ir Aldona

PRISIMINKIME MIRUSIUS Vėlinės - XI.2 d.

Vėlinės yra jautri ir gyva proga sustoti ties mirusiųjų pasauliu

* Vėlinės yra didžioji rimties šventė, kurioje katalikai organizuota malda nukrypsta į tuos, kurie iš šio pasaulio atsiskyrę, nebėgali sau padėti.

Marijonų koplyčioje (prie „Draugo“), pradedant Vėlinių dieną, per 8 dienas, bus atnašaujamos šv. Mišios ir vakarais giedami gedulingi mišparai už bendradarbius, geradarius ir visus mūsų maldom pavedamus mirusiuosius.

Kviečiame visus įsijungti į šias ypatingas pamaldas. Savo brangių mirusiųjų vardu aukas siųskite: **Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629**

Šia proga prašau prisiminti šių man brangių mirusiųjų sielas:

Mano vardas ir pravardė
Adresas
Pridedu auką bendr. šv. Mišioms \$

PADEKA A.†A. ONA PAVILČIENĖ

Mūsų mylima Mama mirė 1997 m. rugpjūčio 28 d. Olympia, WA.

Jos palaikai buvo atvežti į Čikagą rugšėjo 26 d. Atsisveikinimas įvyko Marquette Funeral Home rugšėjo 27 d. Velionė buvo nulydėta ir palaidota Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame visiems atsilankiusiems į koplyčią, šv. Mišias ir laidotuves. Širdingas acium už užuojautas, gėles ir aukas šv. Mišioms, šeimos nuožiūrai ir lietuviškoms organizacijoms. Dėkojame kun. A. Saulaičiui už atnašautas šv. Mišias ir palydėjimą į kapines, taip pat sol. D. Stankaitytei ir muz. M. Motekaičiui už giesmes gedulo pamaldose. Padėka Lietuvos Dukterų draugijai už sukalbėtą rožančių ir p. S. Vanagūniui už atsisveikinimo pravedimą Petkaus koplyčioje. Mūsų liudėsį guodžia jūsų nuoširdumas ir Mamės eilėraščio žodžiai:

*„Neliūdėkit prie mano kapo ir neverkit,
Aš dabar su jumis visada.
Aš esu saulės spindulyje ant jūsų veido,
Aš glostau jus švelnia vėjo ranka.“*

*Girdėsit mano kalbą paukščių dainose
Ir ežero bangose.
Rudens lietus seks pasakas be galo...
Šnekesiu jums - vandens kalba.“*

*O kai skausmai suspaus jums širdį,
Ir kai naktis atrodys nesibaigiančiai juoda,
Pakelkite akis į dangų ir žinokit -
Mes visi esam žvaigždėse.
Aš šypsausi jums dabar
Naujos žvaigždės šviesa.“*

*Būsiu su jumis, kai žydės sodai,
Kai baltagalvės obelys žiedais bites maitins,
Linguosiu pievose, supsiu jūsų džiaugsmą.
Per gėlių žiedus
Žvelgsiu į jūsų akis.“*

*Gyvenau ilgai ir vertingai.
Išdainavau visas dainas.
Laikas man buvo skint
Amžinybės rožę paslaptinę -
Aš dabar su jumis visada.“*

Dukros: Vita, Ina ir jų šeimos

Š.m. gegužės 21 d. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje ALTo centro valdybos pastangomis buvo suruoštas pobūvis, kurio metu Gedimino ordinas įteiktas visuomenininkui Teodorui Blinstrubui. Ordina įteikė tuometinis Lietuvos ambasadorius JAV dr. Alfonsas Eidintas. Iš kairės: Jūratė Variakojienė, žurn. Zuzana Juškevičienė, Stasys Briedis, Augustas Paškoniš, Petras Buchas, Matilda Marcinkienė, Jonas Variakojis, Eugenijus Bartkus, Petras Vebra. Priekyje sėdi Teodoras Blinstrubas.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Po „Moters savaitgalio“, sėkmingai vykusio spalio 25-26 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, dalyvavusių nuomonė yra tokia: visko buvo daug, viskas buvo gerai, tik... vyrų per mažai... Na, ko gi norėti, kai savaitgalis pavadinamas „moters“ vardu? Vienok jis labai puikiai pavyko, daugiausia PLC renginių komiteto pirm. Bronės Naimienės organizuotumo ir darbštumo dėka. Paskaitos vyko klausytojų kupinoje Bočių menėje (šeštadienį), paskaitininkės buvo gerai pasiruošusios, jų paskaitos temos aktualios ir įdomios. Sekmadienį PLC didžiojoje salėje pietavo ir M. Remienės klausėsi gausaus būrys svečių (ši kartą buvo pakankamai ir vyrų). Nėra abejonės, kad šis renginys jau įsipilietino ir bus prasmingas kiekvieno rudens įnašas į mūsų visuomeninį gyvenimą.

Dar nevelu užsiprenumeruoti „Draugą“ gerokai papiginta kaina — tik 60 dol. metams! Žinoma, kai skelbiamas papiginimas, visuomet yra nustatomos ir tam tikros taisyklės. Šiuo atveju jų nedaug: „Draugą“ prenumeratos papiginimas tik visai naujiems skaitytojams ir tik ribotam jų skaičiui. Tad paskubėkite.

Marta Trumponas, Naperville, IL, prie prenumeratos mokesčio pridėjo 105 dol. auką „Draugą“ dienraščio išlaidoms sumažinti. Nuosirdžiai jai dėkojame.

Zarasiškių klubo Čikagoje pusmetinis narių susirinkimas bus lapkričio 5 d., trečiadienį, 1 val. po pietų, Vytauto Didžiojo šaulių namuose. 2417 West 43 Str., Chicago. Nariai prašomi dalyvauti, išklausti valdybos pranešimų, aptarti tolimesnę veiklą, paskirstyti aukas. Laukiame ir naujų narių papildyti klubą. Po to pasivažiinsime.

x Visus, besidominčius Lietuvos ekonomika, kviečiame atvykti į ALIAS, Čikagos skyriaus, ruošiamą susirinkimą, kurio metu žinomas pasaulio finansų ekspertas **Antanas Grina** kalbės apie Lietuvos ekonominę padėtį (dabartiniai ekonominiai rodikliai, pinigai, bankai ir finansai, Europos Sąjungos klausimas). Susirinkimas vyks š. m. spalio 31 d. 7:30 val. vakaro Balzoko Lietuvių kultūros muziejaus didžiojoje salėje.

x Edward George Marshall, globoja našlaitę Gretutę Lietuvoje. Pratešdamas jos metinę globą, kuri yra \$150, atsiuntė \$600, tai keturis kartus didesnė parama mergaitėi. Dėkojame! „Lietuvos Našlaitėčių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St. Chicago, IL 60629. (sk.)

x Atlantic Express Corp. pristatys siuntinius Lietuvoje tiesiai į namus. Talpintuvus išplaukia lapkričio 8 d. Informacijai tel.: 800-775-7363. (sk.)

x Filmuojame Lietuvoje pagal užsakymą. Video juosteles atsiunčiame į namus. KODA SERVICE, tel. 773-330-0794. (sk.)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamieji ir taisomieji
visų rūšių stogus
Tel. 630-257-0746
Skambinti po 6 v. v.

Velinių iškilmės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vyks sekmadienį, lapkričio 2 d. Prie šių kapinių Steigėjų paminklo 12 val. vyks trumpas religinės ir visuomeniškos apeigos. Kunigo malda, pasauliečių visuomenininko žodžiu, Velinių žvakės uždegimu ir vainiko padėjimu, visų bendra giesmė ir Tautos himnu bus pagerbiami visi mūsų tautos mirusieji. Iškilmės ruošia ir praveda Bendruomenės pasauliečių komitetas ir Kapų sklypų savininkų draugija, garbės sargyboje su vėliavomis dalyvaujant šauliams ir ramovėnams. Visi dalyvaujami šiame bendruomeniška mirusiųjų prisiminime, o paskui individualiai aplankysime Šv. Kazimiero kapinėse besiilscinius šeimų narius, artimuosius, draugus bei mūsų tautai ir tėvynei nusipelnusius asmenis.

Daumanto - Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopos susirinkimas Ateitininkų namuose vyks sekmadienį, lapkričio 2 d., 10:10 val. ryto (tuoj po šv. Mišių). Visi kartu autobusais važiuosime į Šv. Kazimiero lietuvių kapines švęsti Velines. Visi prašomi krepinti dėmesį aprangai, nes kapinėse gali būti vėjauta ir šalta. Apsirengkite šiltesniais drabužiais. Grįšime atgal 12:30 val. p.p.

Lietuvių fondo metinio vajaus užbaigimo pokylis bus lapkričio 8 d. Pasaulio lietuvių centre. Stalus ir pavienius bilietus galima užsisakyti telefonu 630-257-1616, nuo 9 val. r. iki 5 val. p.p., kasdien, išskyrus savaitgalius.

Už žuvusius, ginant Lietuvos laisvę ir Čikagos skyrus mirusius ramovėnus bus aukojamos šv. Mišios lapkričio 2 d., sekmadienį, 5 val. vak., t. jėzuitų koplyčioje. Kviečiame ramovėnai, birutinininkės, šauliai, šaulės ir visuomenė pamaldose dalyvauti. Bus apsauga mašinoms.

Pedagoginio lit. instituto, veikiančio Jaunimo centre, Čikagoje, studentai su direktore Stase Petersoniene (sėdi viduryje) ir lektoriais šių mokslų metų pradžioje.

JAUNIMO CENTRAS RUOŠIASI

Šiais metais Jaunimo centro ruošiasi paminėti 40 metų nuo įsikūrimo sukaktį. Vasaros metu buvo išdalyta didžioji salė, sutvarkytos scenos užuolaidos, išvaškuotos visų kambarių ir salių grindys, sutaisyti kiauři stogai. Laukiame svečių. O jų susilaukėme gana daug. Turėjome daug renginių, minėjimų ir gražių koncertų. Štai keletas: Tautos šventės minėjimas, kuriame dainavo solistė Audronė Gaiziūnienė, deklamuvo Jūratė Jankauskaitė, o akompanavo Ričardas Sokas. Didingas „Draugo“ koncertas su solistais iš Lietuvos: Aušra Cienaitė ir Vaidu Vyšniausku, pianiste Eugenija Kupryte. Turėjome meno anšablį, Kauno „Nemuna“. Po jo atvyko „Armonika“, sutraukusi nemažą skaičių muzikos mėgėjų. Nuo jų neatšilikio ir Šiaulių universiteto ansamblis „Saule“.

Jiems išvykus į Omahą „Margutis“ turėjo koncertą su Bostono vyrų sekstetu, kuriame vadovavo Daiva Navickienė.

Jaunimo centras negali uždaryti durų, kada yra noras išgirsti soprano Lijanos Kopustaitės ir pianistės Gintės Čepinskaitės koncertą. Koncertavo ir Vytautas Kernagis.

Šiuo rudens laikotarpiu J. centro koncertai vyksta kas sekmadienį ir kitomis dienomis, nes šių namų salė yra geriausia meniniam pasirodymams. Tai tik pradžia, todėl kviečiame lietuvių visuomenę sekti „Draugą“ prašėsimus apie ateinančius meninius įvykius, kurie rengiami Jaunimo centre, kad lietuvių kalba ir jos kultūra būtų skleidžiama mūsų išėjimui.

Jaunimo centras didžiulį jėgą, galėjęs vyvoti 40 metų ir skleisti lietuviškos išlankymo šviesą, todėl šiuo jubilėjaus metu yra numatęs šiuos renginius visiems, Jaunimo centrą mylinties, asmenis: penktadienį, gruodžio 5 d. 7 val. vakare, Čiurlionio galerijoje bus istorinė paroda ir Jaunimo centro 40 metų veiklos leidinio sutiktuvės. Prie šio leidinio redagavimo dirba Vaclovas Momkus, kun. Juozas Vaišnys SJ, Skirmantė Miglinienė, Aldona Jurkutė,

Juozas Masilionis ir keletas kitų asmenų, pasiaukojusių Jaunimo centrui.

Šeštadienį, gruodžio 6 d., yra svečių diena. Veiks kavinė, bus rodomos vaizdajuostės. Lankomas Jaunimo centras ir jame esančios parodos. Dalyvaus šeštadieninės mokyklos mokiniai ir abiturientai, baigę šią mokyklą bei Pedagoginį lit. institutą. Galima bus aplankyti ir Lituanistikos tyrimų ir studijų centrą, vadovaujamą prof. dr. Jono Rackausko.

Sekmadienį, gruodžio 7 d., 3 val. popietį, bus aukojamos šv. Mišios už šių namų steigėjų, mecenatus, rėmėjus ir darbuotojus. Šv. Mišių metu bus prisimenami ir mirusieji, kurie dar prisidėjo, kad šie pastatai atsirastų. Šv. Mišias aukos kun. Juozas Vaišnys, SJ. Po pamaldų vyksim į sodelį ir prie didvyriams pastatytą paminklą bus padėtas vainikas atminimui mirusių, kurie statė ir aukojo savo santaupas šiam lietuviškos išlankymo židiniui.

Salėje bus akademija apie Jaunimo centro atliktus darbus. Ją pristatys Irena Kriaučeliūnienė. Meninę programą atliks lituanistinės mokyklos jaunimo choras ir kiti menininkai. Taip pat bus traukiama laimėjimo bilietai, kuriuos išsiuntinėjo administracija.

Prie šio renginio prisidės visos Jaunimo centre veikiančios organizacijos ir tėvai jėzuitai, suteikdami galimybę pavaikščioti po patalpas.

Jaunimo centro išlankymui po akademijos bus paruošti skanūs pietūs. Visuomenė yra kviečiama gausiai dalyvauti ir savo buvimu paremsite šį centrą, nes jis išsilanko tik iš renginių ir aukotojų dosnumo.

A. Paužuolis

IŠ ARTI IR TOLI

SIGNATARŲ NAMŲ REIKALU

Jūratė Černiauskienė, Vilniuje esančių Signatarų namų direktorė, praneša, Signatarų namų, kuriuose buvo pasirašytas Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktas 1918 m. vasario 16 d., remonto darbai bus užbaigti iki š. m. gruodžio 22 d. Oficialus jų namų atidarymas įvyks ateinančių metų vasario 16 d., minint Lietuvos valstybingumo atstatymo 80-metį. Namuose bus ir muziejus, kuriame atsispindės Vasario 16-sios akto signatarų veikla, pajavairinta eksponatais iš to laikotarpio. Tos medžiagos muziejui labai trūksta. Lietuvoje ir užsienyje gyvenantys signatarų artimieji ir privatūs kolekcionieriai, kurie ką nors muziejinio iš to laikotarpio turi, prašomi kuo skubiausiai atsilipti direktorės adresu: Lietuvos Respublikos Seimas, Signatarų Klubas, Gedimino pr. 53, 2000 Vilnius, tel. (011-370-2) 22-44-78 arba susiršti su Kęstutiu Miklu tel. 516-935-0896.

MARTYNO MAŽVYDO „KATEKIZMO“ 450 METŲ MINĖJIMAS

JAV LB Los Angeles apylinkė ruošia lietuviškos knygos 450 m. sukakties minėjimą. Jam vadovauja Algirdas Gustaitis. Kalbės iš Lietuvos atvykę mokslininkai: istorikas dr. prof. Domas Kaunas ir bibliografe Silvija Velavičienė. Minėjimas bus šia tvarka: lapkričio 1 d., 12 val., Šv. Kazimiero parapijos lituanistinėje mokykloje, o sekmadienį, lapkričio 2 d., 10:30 val. r., Mišios Šv. Kazimiero bažnyčioje su atitinkamu pamok-

Dalis publikos Čiurlionio galerijos Jaunimo centre 40 m. sukakties šventėje rugsejo 28 d. Iš kairės sėdi: Stasys Zilevičius, Laima Aleksienė, Petras Aleksa; II eil.: Elena Janušienė, Aleksa Janušaitė, Aldona Jurkutė, prof. Balys Rackauskas, Vincas Lukas, dr. Gediminas Balukas ir kun. Antanas Saulaitis, SJ.

Nuotr. Jono Tamulaičio

Atsižsta paminėti

INFORMACINIS LEIDINYS „SEIMO KRONIKA“

Jau antri metai Vilniuje išeina Lietuvos respublikos Seimo spaudos tarnybos (vadovas A. Vaišnys) ruošiamas ir leidžiamas informacinis leidinys — „Seimo kronika“. Jis Seimo sesijų metu leidžiamas maždaug kartą per savaitę, daugiausia 28 puslapių apimties.

„Seimo kronika“ duoda įvairias žinias (kartais specialių posėdžių — pavyzdžiui, iškilmingo posėdžio, skirto Vilniaus Gaono Lijahu 200-osioms mirties metinėms paskaitoms, įvairių komitetų darbų. Informuojama apie tarparlamentinius ryšius (užsienio valstybių delegacijas Seime), Seimo pirmininko darbus, informuojama apie spaudos konferencijas.

Kartais įdėti Seimo narių vardinių balsavimų duomenys (parazymai, kaip pavieniai nariai balsavo). Yra skyriai: „Seimo narių paklausimai“, „Kanceliarijos priimamajame“. Neuzmiršta ir opozicija, kuri savo skyriuje „Opozicijos skiltis“ duoda pylos (pilna ta žodžio prasme) valdancijai daugumai.

slu. Mišių metu parapijos choras su solistais (vad. Viktoras Ralys) atliks prieš 450 metų parapijos ir Martyno Mažvydo „Katekizme“ pirmą kartą išspausdintas, giesmes. Parapijos salėje bus eksponuojama sukaktuvinė paroda — plakatų, knygų, ekslibrisų, brošiūrų, kortelių. Bus galima įsigyti retų leidinių. Bus ir kuklios vaišės. Atvykite pasižiūrėti ir klausyti svečių mokslininkų paskaitų, pabendrauti su jais ir su vieni kitais.

Taip pat kartais spausdinama žinių, kurios mažai rišasi su Seimo darbu. Pavyzdžiui, 1997 m. birželio 23 d. numerio pirmame puslapyje randame didelėmis raidėmis užrašą — „Seime lankėsi geriausias Europos krepšininkės“. Įdėta spalvota nuotrauka Lietuvos krepšininkų, jų trenerių bei kai kurių Seimo narių. Buvo ir aprašymas apie tai.

Birželio 30 d. pirmame puslapyje žinia: „Pasaulio lietuvių Bendruomenės seimas pirmą kartą įvyks Lietuvoje — liepos 2 dieną IX PLB Seimas šaukiamas LR parlamento rūmuose“. O liepos 7 d. numerio visas puslapis pašvęstas šio seimo aprašymui (įdėtos ir dvi spalvotos nuotraukos). Čia daugiausia cituojamas PLB pirm. Bronius Nainys. Tame pačiame numerio (paskutiniame puslapyje) randame rašinį „Išėjimas lietuviui norėtų sau atskiro departamento“. Čia informuojama apie 1997 m. birželio 23-27 d. seime vykusius Lietuvos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų komisijos posėdžius. Šio rašinio pabaigoje sakoma: „Prieš dvejus metus sukurta Seimo ir bendruomenės (rašoma mažąja raide) komisija siekia stiprinti Amerikos lietuvių ryšius su gimtine bei panaudoti jų patirtį, ryšius bei galimybes gimtojo krašto gerovei. Joje yra 5 Amerikos lietuvių ir po viena parlamentarą iš kiekvienos Seimo frakcijos, kurie į bendrą sesiją susirenka du kartus per metus“. Rašinys pailiustruotas JAV LB (visur rašoma mažosiomis raidėmis) valdybos pirmininkės Reginos Narušienės ir Seimo spaudos tar-

nybos vyr. konsultanto Vytauto Lenkučio bei LR Seimo ir JAV LB komisijos vadovų Donato Skučo ir Felikso Palubinsko bendra nuotrauka.

Poatostoginiame — rugsejo 22 d. numerio (tai jau 27-sis šiais metais) įdėtas buvusio PLB valdybos pirm. Broniaus Nainio laiškas Seimo pirm. pavaduotojui Feliksui Palubinskui. Jame tarp kitko Br. Nainius sako, kad seimas „buvo labai sėkmingas istorinis renginys, kuriame pirmą kartą užsienio lietuvių rinkti atstovai buvo susirinkę Lietuvoje svarstyti savo gyvybinių lietuviškos išlankymo reikalų ir paprašyti Lietuvos pagalbos“.

Beje, „Seimo kronika“ spausdinama tik 450 egzempliorių tiražu ir nėra platinama: ją gauna tik žurnalistai ir patys Seimo nariai. Leidinys spausdinamas gerame popierėje, daugumas nuotraukų spalvotos (jų autorius G. Maciulis). Daugina Seimo ūkio skyrius.

Kaip atrodo, tai brangiai kainuojantis leidinys. Kartais gali kilti mintis, jog tik savam reikalui (ne visuomenei) taikomas leidinys yra gal per daug prabangus, nes jis, be abejo, finansuojamas iš Lietuvos gyventojų kišenės.

Edvardas Šulaitis

Dail. Birutės Magdalenos Stankūnienės parodos atidaryme Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, spalio 18 d. Iš kairės: JAV LB Kultūros tarnybos pirm. Marija Remienė, Jūratė Variakojienė, žurn. Zuzana Juskevičienė, Dalia Kucėnienė, Halina Moliejienė, Dailės muziejaus direktorė Dalia Šlenienė, dail. B.M. Stankūnienė ir poetė Julija Svabaite-Gyliene.

Nuotr. Jono Tamulaičio